

Waarschuwing tegen de ontucht.

<https://hdl.handle.net/1874/351456>

eye

7

WAARSCHUWING

TEGEN DE

ONTUCHT.

(DERDE DRUK)

Te ROTTERDAM,

bij NICOLAAS CORNEL,

Drukker van Nederlandsch Zending-Genootschap;

1826.

No. XIX,

W. A. S. C. H. O. W. I. N. G.
D. E. H. E. E. R.
O. N. T. U. T. I. C.

Kerkelijk Goedgekeurd namens het Pro-
vinciaal Kerkbestuur van Zuid-Holland,
'sGravenhage den 22 Februarij 1817.

W. L. KRIEGER, *President.*
J. SLUITER, *Secretaris.*

VOORBERIGT.

*Gecommitteerden bij het Neder-
landsch Zendeling Genootschap, tot
het opstellen, verzamelen en uitgeven
van kleine Stukjes, ter bevordering
van Evangelische kennis en Godzalig-
heid, ook bij mingeoefenden; namelijk*
R. J. VAN DER MEULEN; B. VAN
MARKEN, J. CLARISSE, A. L. M. Phil.
en Theol. Doct. en Prof. A. DE VRIES,
L. EGELING en J. C. VORSTMAN,
★ *Pre-*

Predikanten te Amsterdam, te Hoorn, te Leijden en te Rotterdam, overeenkomstig hun Ambt en Beroeping, dat oogmerk gaarne willende bevorderen, en in uitzigt op des Heeren medewerkenden zegen, bieden het nevensgaande Stukje hunnen Landgenooten aan, erkennende intusschen geene Uitgave voor echt, dan welke door eenen hunner, of door den Drukker dezes, ondertee kend is.

J. C. J. J.

Ik wilde zoo gaarne velen van mijne ongelukkige Medemenschen waarschuwen tegen ééne van de schandelijkste en verderfelijkste Zonden, waardoor duizenden naar Ziel en Ligchaam, voor Tijd en Eeuwigheid, zijn verdorven geworden; ik wilde u waarschuwen tegen de lage Ontucht, Hoererij, Overspel, en alle die heestachtige bedrijven der Wellust, welke men met hunne echte namen naauwelijks durft noemen; ik wil u, zoo ik kon, van die Zonden terug roepen en genezen. — Maar, dat kan ik niet, dat kan geen mensch, dat kan God alleen; daarom schrijf ik dit

je, onder Gebeden tot Hem, dat Hij mij regte Wijsheid, Liefde en Ernst geve, dat Hij de vermaningen en waarschuwingen brenge tot het hart van den ongelukkigen Slaaf dier Zonde, om er nog velen te behouden van het verderf.

En gij, mijn ongelukkig verdwaalde Medemensch, die aan deze Zonde schuldig staat, of gevaar loopt daardoor verstrikt te worden, als ge dit Boekje in handen krijgt, denkt, dat Gods Barmhartigheid over u het u laat in handen komen, en beschouw hetzelfde als eenen goeden Engel, waardoor Hij u nog wil terug roepen van uw Tijdelijk of Eeuwig ongeluk; ei lees en luister dan met oplettendheid, en verhard uw harte niet!

Wat is Ontucht?

Ontucht is eene zoo leelijke, lage, vuile Zonde, dat men zich schaamt en schamen moet om het met roudede woorden te zeggen; dit is ook minder noodig voor ieder, die het aan zichzelf en aan zijn geweten vragen wil; maar helaas! dit willen de meesten niet doen, integendeel zoeken zij dit kwaad te hedekken, te verschoonen en een zachten naam te geven; zij noemen het eene *zwaktheid*, een *gevolg van hun temperament*, en, meenen: men kan dit niet zoo kwalijk nemen, indien zij maar zich aan geene grove

en

en openbare uitspattingen schuldig maken; maar hoe bedriegt ge u zelve!

Ontucht kan op zoo velerlei wijze gepleegd worden.

O! dit ééne woord bevat zoo vele onreinheden in zich; hiertoe behooren niet alleen de grove Zonden van dadelijk *Overspel* en *Hoererij*, de listige verleiding van eene onnozele Maagd, maar ook de onkuische verkeering tusschen twee verloofden; hiertoe behooren niet alleen alle die *oneerlijke bewegingen*, welke Paulus Rom. I; 26, 27 optelt onder de zonden, die bij de diepgezonkene Heidenen plaats hebben, *om hunne Ligchamen onder elkander te ont-eeren*, maar hiertoe behoort alles, wat maar eenigzins strijdt tegen het eerbaar Huwelijk, alles, wat de heilige en weldadige bedoelingen van deze Goddelijke Instelling verijdelt en hindert, ja hiertoe behoort alles, wat maar eenigzins tot ontuchtige bewegingen aanleiding geven kan, *lonkende oogen, oneerbare dartelesprekken, dubbelzinnige uitdrukkingen, onbetamende aanrakingen, losse houding, zedelooze ontblooting van het Ligchaam, wulpsche kleeding*, waardoor het vuur van onkuische lusten wordt aangestoken; zelfs de eerst opkomende begeerte tot oneerbaarheid, die aan niemand dan aan God bekend is, is reeds strafwaardige Ontucht voor Hem; *wie eene Vrouw*

*aanziet om haar te begeeren , die heeft reeds Over-
spel in zijn hart met haar gedaan , Matth. V. 28.
Ontucht is dan een kwaad , waaraan niet slechts één
enkel Lid , maar zoo vele Leden van ons Ligchaam
dienstbaar zijn.*

*En de Ontucht is ook onder ons eene steeds
toenemende Zonde.*

Dit getuigen zoo vele Boeken , opzettelijk geschreven door menschen zonder eerbaarheid of geweten , om anderen tot die Zonde aan te hitsen of te verleiden. Zoo veel ik weet , zijn 'er nog geene Boeken geschreven , om Kinderen op te stoken tegen hunne Ouders , om opzettelijk haat en nijd te zaaijen tusschen de Menschen , om te leeren , hoe men elkander best kan bedriegen en berooven ; maar aan Boeken , die alle Zedigheit kwetsen die de Ontucht en oncerbaren Minnehandel aauvuren , die de schandelijkste en verderfelijkste Zonden , als eene aardigheid voorstellen , ontbreekt het niet ; men maakt Prenten en Schilderijen , die daartoe dienen , men plaats ze in de Almanakken , om ze te beter onder ieders oogen te brengen , en men belooft zich van zulke Almanakken , niet zonder grond , een goed vertier ; men vindt in grootere en kleinere Steden zoodanige Huizen , waar de ongelukkige Slaaf zijner driften , voor zijn geld , zijne beestachtige lusten kan voldoen , waar Meisjes en Vrouwen zijn , zoo diep ge-

gezonken, dat zij hunne Ligchamen verkoopen aan iederen Ontuchtigen, en eene kostwinning maken van de Zonde. — Is het dan wel te verwonderen, dat de Ontucht hoe langer hoe meer aangroeit, en dat het getal der Onechte Kinderen van tijd tot tijd toeneemt, bijna in alle Plaatsen van ons Vaderland? — Ja

Niemand zal geheel rein zijn van Odtucht.

'Er zijn enkele Zonden, bij voorbeeld, de Dronkenschap, van welke sommige Menschen geheel vrij zijn; maar wie heeft van zijne Jeugd af altijd in alles kuisch en tuchtig geleefd? 'Er is misschien geene Zonde algemeener, geene Zonde moeijelijker te be-teugelen, en die te gelijk meerder verschooningen vindt dan deze Zonde. *Luther* zegt te regt: „Indien ons „geene andere goede werken waren aanbevolen, dan „alleen die, welke tot een kuisch leven behooren, „wij hadden ons geheel leven lang daaraan genoeg „te doen.” Zulk eene gevaarlijke en geweldig woedende Zonde is de Onkuischeid; zij woelt in den geheelen Mensch, in alle onze leden, in het *hart* met onze *gedachten* en *begeerten*, in de *oogen* met het *gezicht*, in de *ooren* met het *gehoor*, in den *mond* met de *woorden*, in de *handen*, in de *voeten*, in het *gehele Ligchaam* met *daden*; alle de Heiligen hebben over die Zonden geklaagd en geweend.

Het is dan wel geen ongepast noch outijdig werk, als wij ons zelven en elkander bepalen bij *de Goddeloosheid, het gevaarlijke en verderfelijke der Ontucht*, en als wij elkander *de beste behoed- en hulpmiddelen* aanwijken. — Dit is dan nu verder het oogmerk van dit Boekje. Mijne lieve Medemenschen! kon ik het u eens regt duidelijk en hartelijk zeggen! — Die God, die geen lust heeft in Onreinheid, maar in Heiligmaking, helpe mij daartoe!

Alle Ontucht is groote zonde, een gevaarlijk en verderfelijk kwaad.

O! ~~dat~~ dit met groote Letters diep in onze harten geschreven stond! ik zal het daarom nog eens zeggen: *alle Ontucht is groote zonde, een allergevaarlijkst en verderfelijkst kwaad.* Mij dunkt, dit zult gij terstond al eenigzins gevoelen, als ge bedenkt, dat alle Ontucht op onderscheidene wijzen strijdt tegen het heilige Huwelijk, hetwelk van God onzen Schepper zelf, zoo wijs, zoo vriendelijk en weldadig, is ingesteld. Dit moet ik u nog wat duidelijker maken.

Het heilige Huwelijk is van God zelven ingesteld.

Gij weet, wat er bij de Schepping van het eerste paar Menschen, Adam en Eva, is gebeurd. God schiep

schiep eerst onzer aller Vader Adam alleen; maar hoe gelukkig die mensch zich ook gevoelde in het vrolijke Paradijs, onder het oog en opzigt van zijnen goeden en heerlijken Schepper, er was toch iets, hetwelk hij gedurig miste. Ieder Dier rondom hem vond zijns gelijken, waarbij dat Dier zich voegde, waarmede het zich vereenigde en wel te vrede was; maar de mensch Adam stond daar zoo alleen, hij vond niemand voor zich geschikt, waar hij hij zich voegen, waaraan hij zich mededeelen, waar mede hij leven konde; nu deed de Heere God eenen diepen slaap op Adam vallen, en hij sliep, en Hij nam een van zijne Ribben, en sloot derzelve plaats toe met vleesch. en de Heere God bouwde de Ribbe, die Hij van Adam genomen had tot eene Vrouw, en Hij bragt ze tot Adam. Gen. 2: 21, 22. Nu ontwaakt hij; en ziet; daar staat eene lieve schoone vriendelijke Gezellinne naast hem, *Mensch*, gelijk hij, zijn eigen beeld, waarin hij zich zelve zag, zich zelve vond, een *tweede ik*. Hoe blijde was hij, veel meer nog; dan wanneer de Vrouw te gelijk met hem geschapen ware. Vrolijk riep hij uit: *deze is ditmaal been van mijne beenen, en vleesch van mijnen vleesche, men zal ze Manninve heeten, omdat ze ult den Man genomen is* vs, 23. Met die Vrouw wilde hij uit leven, en zij met hem, alles wilden zij zamen deelen, door den naauwsten band aan elkander verbonden zijn;

zij gevoelden het, dat ditz tot hun leven en geluk noodig was, daartoe had hen de goede en vriendelijke Schepper zamengebragt. Moses voegt er daarom ook tot leering voor zijn Volk en voor het geheele Menschdom bij vs. 24, *daarom zal de Man zijnen Vader en zijne Moeder verlaten, en zijnen Wijve aankleven, en zij zullen tot één vleesch zijn*, dat is te zeggen, de band tusschen Man en Vrouw zal nog nauwer zijn, dan tusschen Vaders en Kinderen, en het is nog veel onnatuurlijker en slechter, wanneer Man en Vrouw elkander verlaten en ontrouw worden, dan wanneer Kinderen ontrouw worden aan hunne Onders.

Ziet dan de allernaauwste verbintenis tusschen Man en Vrouw, welke wij het *Huwelijk* of den *Echten Staat* noemen; zij is van God zelven oorspronkelijk. Onze Schepper heeft het niet alleen met *woorden* gezegd en bevolen, maar met de *daad* door de formering van de eerste Vrouw uit het eigen Ligchaam van den Man getoond, dat Hij wilde, dat iedere Man met zijne Vrouw, en iedere Vrouw met haren Man, onverbrekkelijk vereenigd leven zouden, om, niet als de Beesten in het woeste, maar als redelijke Schepselen Kinderen ter zijner eer voort te brengen en voor zijnen dienst op te voeden, om met hunne Kinderen daarin hun tijdelijk en eeuwig geluk te hebben.

Zoo ook heeft de Heer Jesus van het Huwelijk gesproken Matth. XIX: vs. 1 — 6, en Paulus zegt 1 Cor

VII vs. 2. *om der hoererijen wil*, dat is, omdat de Mensch buiten het Huwelijk voor velerlei Onkuisheden bloot staat, *zal een iegelijk Man zijn eigen Wïjf hebben, en een iegelijk Wïjf zal haren eigen Man hebben.*

En deze Goddelijke Instelling van het Huwelijk is eene zoo wijze en weldadige Instelling.

Dit is zoo duidelijk, dat zelfs sommige Heidensche Volken, die geen en Bijbel hebben, en niets van de geschiedenis der Schepping van Adam en Eva weten, die Instelling onder zich gemaakt en het Huwelijk onder zich beschermd en in eere gehouden hebben. Kuischheid en Huwelijkstrouw was bij Grieken en Romeinen eene groote deugd, en zij zelve maakten Wetten, bij welke straffen tegen Echtbreuk en schending van het Huwelijk bepaald werden. En dit is niet vreemd, want

Het eerbaar Huwelijk komt geheel overeen met de Inrigting van onze Menschelyke Natuur.

Wij Menschen hebben, zoo wel als de Beesten, eene algemeene en sterke neiging, een *instinkt*, ons Geslacht voort te planten. Onze Schepper heeft daartoe ook onze Ligchamen ingerigt, en er worden tot dat oogmerk doorgaans ook een gelijk getal Kinderen

van het Mannelijk en van het Vrouwelijk Geslacht geboren; maar wij zijn geene redelooze Dieren, wij hebben eene redelijke en onsterfelijke Ziel; wij zijn niet enkel geschapen om onzen lusten te voldoen, maar om voor ons redeijk geluk en dat van onze Kinderen te zorgen; het is dus niet genoeg, dat wij, gelijk de Beesten, ons Geslacht voortplanten; neen! wij moeten als Vaders en Moeders ook helpers en verzorgers worden van de zwakke en behoeftige Kindertjes, aan welke wy het leven gegeven hebben, die, gelijk wij, zoo wijs, zoo goed, zoo nuttig, zoo gelukkig worden kunnen, en die het eerste onderwijs, de eerste opwekking en handleiding daartoe ontvangen moeten en verwachten mogen van hunne Ouders, door welke zij het leven ontvangen.

Ziet ge nu niet, hoe wijs en weldadig het Huwelijk is? daardoor wilde God één Man, en ééne Vrouw voor het geheele leven aan elkander verbinden met den teedersten band, om niet enkel in dierlijken lust tot elkander, maar met eene veel edeler en duurzamer liefde en vriendschap, de een den anderen aan te hangen, elkander in alles dagelijks te helpen, vooral in de Opvoeding van hunne Kinderen, op welke zij beide zoo naauwe betrekking hebben, om dus te zamen een aangenaam Huisgezin uit te maken van Man en Vrouw, Ouders en Kinderen, Broeders en Zusters, die, niet als de Beesten ieder op zich zelve, maar als de Menschen

schen voor elkander te zamen leven. O! hoe vele zoete genoegens, hoe vele en hoe groote voordeelen kan men dus genieten, die buiten het Huwelijk geene plaats kunnen hebben!

En dus is deze Goddelijke Instelling, niet alleen van het grootste belang voor het nut en genoegen van ons en onze Kinderen, maar

Het Huwelijk is ook zoo noodig en heilzaam voor de geheele menschelijke Maatschppij.

Wij zijn immers geschapen, om als redelijke en gezellige Menschen met en voor elkander te leven, om, als zulken, die éénen God en Vader inden Hemel aanroepen, ook als Broeders ons aan olkander te verbinden, voor elkander, elk in zijn werk en naar zijn vermogen, nuttig te zijn, en niet, om als de Beesten, ieder alleen, maar voor ons zelveu te leven en voor ons zelveu te zorgen; dat leerde Paulus aan de Heidenen te Athene. Har.d. XVII: 26, 27. *God heeft uit één Bloed het gansche Geslacht der Menschen gemaakt, om op den geheelen Aardbodem te wonen, bescheiden hebbende de tijden te voren verordineerd, en de bepalingen van hunne woningen, opdat zij den Heer zouden zoeken.* En hoe wijs en weldadig, hoe nuttig en noodzakelijk is ook daartoe het heilige Huwelijks-Leven! Gij gevoelt het zelve, dat de Huwelijksband de eerste grondslag is van alle andere banden

den van bloedverwantschap, van gezelligheid en verbindtenis onder ons Menschen. Uit het ongeschonden Huwelijk ontstaan er naauw verbondene Huisgezinnen, uit deze wêer de Familien, uit de Familien de Stammen, uit de Stammen de geheele Maatschappij. Naar mate dus onder een Volk het Huwelijk heiliger is en meer beantwoordt aan de goede en heilige bedoelingen van den Goddelijken Insteller, naar die mate zal er meer zedigheid; liefde, nuttige werkzaamheid en geluk onder één Volk wonen; maar zoodra ge het Huwelijk wegneemt en onteert, ziet ge de Menschen vernederd tot den staat der Beesten. Dit leert ons de geschiedenis van de levenswijze en zeden van geheel onbeschaafde Heidensche Volken, bij welke men eene woeste domheid, allerlei beestachtige onreinheid, uitteeing van het Menschdom, verdriet en ellende, zonder wetten en zonder banden ziet plaats hebben.

En dus is de Ontucht eene van de grootste, gevaarlijkste en verderfelijkste Zonden.

Ja gewis! dit ziet ge nu zelve. Het Huwelijk is de eerwaardigste, de weldadigste, de gewigtigste verbindtenis, die er op Aarde onder de Menschen kan plaats hebben, van God zelve oorspronkelijk; van zoo veel belang voor het nut en genoegen van ons leven, voor het lichamelijk en geestelijk welzijn van onze Kinderen, voor het bestaan van het menschelijk

Geslacht, voor het welvaren van de mensebelijke Maatschappij. Maar wat doet de ontuchtige Mensch? hij ontheiligt, hij veracht, hij verbreekt deze wijze en weldadige Instelling van zijnen Schepper, hij beerooft moedwllig zich zelven, en anderen van alle die aangenaamheden en voorregten, die het ongeschonden Huwelijk ons aanbrengt, en stort zich zelven en anderen in alle die ellenden, welke noodzakelijk uit de verachting van Gods goede Instellingen moeten voortvloeijen.

Maar het zal wel niet overtollig zijn, als ik U, mijne lieve Medemenschen! wat nader bij de onderscheidene *soorten van Ontucht* bepale, en doe zien, op hoe velerlei wijzen wij tegen de heilige Instelling van het Huwelijk zondigen kunnen, en wat al schande en schuld, wat al jammer en ellende wij daarmede over ons halen. Mogt dan nu ieder Ontuchtige zijn eigen naam hier hooren, zijne slechtheid en ongeluk opmerken en gevoelen, om zich daar over te schamen ja daarover te weenen voor God! want, waarlijk! het is eene Zonde zoo schandelijk, zoo ondeugend, zoo verderfelijk, dat ze wel met vele tranen beweend mag worden.

Er is *natuurlijke* en *onnatuurlijke* Ontucht. De *natuurlijke* Ontucht is die, welke men overeenkomstig de natuurlijke aandrift onzer Ligchamen begaat met een Persoon van het andere Geslacht. Hier is

Overspel de eerste en ergste Zonde.

Men doet *Overspel*, wanneer een gehuwd Man met eene vreemde Vrouw, of eene gehuwde Vrouw met een vreemd Man leeft als of het zijn eigen Man of Vrouw ware. Dat is de eigenlijke en dadelijke *Echtbreuk*, waar tegen God Israël waarschuwde, Exod. XX: 14, *gij zult niet Echtbreken*. Dit is eene vreeselijke Zonde, een zamenknoopsel van ontrouw en onregt, van wreedheid en boosheid. — Onder Israël kon, naar de Zeden en inrigtingen van dien tijd, eene gehuwde Vrouw zich eerder, dan een gehuwd Man aan *Echtbreuk* en *Overspel* schuldig maken; maar naar de oorspronkelijke Instelling des Huwelijks; en de meer gezuiverde Lessen van her Nieuwe Verbond, heeft Man en Vrouw hier dezelfde regten en pligten; de een zoo wel als de andere begaat hierin eene schrikkelijke Zonde.

En aan zulk eene wreede verbreking van den *Echt* maakt men zich niet alleen schuldig door heimelijk *Overspel*, schoon men bij elkander blijft wonen en vriendelijk met elkander omgaat; maar *Echtelieden* worden ook *Echtbrekers*, wanneer zij zonder wettige redenen zich scheiden van *Tafel* en *Bed*, of de een den ander verlaat, daar zulk eene scheiding hen zoo gereedelijk tot trouweloze *Overspelers* maken kan.

Een Overspeler schendt de Huwelijkstrouw.

Hebt gij, gehuwde Lieden! bij de plegtige voltrekking van uw Huwelijk, u niet vrijwillig voor God en Menschen verbonden, dat ge met uwen Man of Vrouw *heilig en getrouw* zoudt leven, en aan niemand anders uwe Echtelijke liefde en gemeenschap zoudt geven? maar deze belofte, op welke de Huwelijks-zegen over u uitgesproken en voor u gebeden is, verbreekt gij willens en wetens; gij zijt een Leugenaar, gij zijt een Bedrieger, niet alleen voor uwen Man of Vrouw, maar voor den Alwetenden God; gij ontsteelt laaghartig en trouweloos aan dien Mensch, aan wien ge de grootste Liefde en trouw schuldig zijt, uw hart, uwe liefde, uwe achting, uwe trouw.

De Overspeler dwingt een ander Kinderen op te voeden, die de zijnen niet zijn.

Misschien weet een beledigd Medemensch, wiens echte Vrouw gij verleidt en onteert, uwe en hare ontrouw niet, en zoo neemt hij elk Kind, dat uit uwen schandelijken minnenhandel geboren wordt, als het zijne aan, hij geeft het dezelfde zorg, hulp, opvoeding, als aan zijne eigene Kinderen — zoo laat gij *hem* doen, wat *uwe* pligt was, maar wat gij niet doen kunt, niet doen durft, niet doen wilt — zoo ontsteelt gij aan zijne echte Kinderen alles, wat hij aan uw Kind besteedt, en wat uw Kind van hem
erft —

erft — zoo wordt gij door uw *Overspel*, niet alleen een *Bedrieger*, maar ook een *Dief* voor God, en gij zijt door deze ééne daad schuldig aan drie der afschuwelijkste Zonden.

Maar misschien vermoedt, of weet uwe Medemenschen uwen schandelijken handel met zijne ontrouwe Vrouw; wat zal hij nu doen? Gij hebt hem nu nog te ongelukkiger gemaakt. — Of kan hij aan een xreemd Kind, hetwelk hem dagelijks errinnert het gruwelijk en bitter ongelijk, dat gij hem hebt aangedaan, nu de behoorlijke liefde en zorg betoonen? Kan hij het als zijn eigen Kind behandelen? en evenwel moet hij hetzelfde dagelijks onder zijne Oogen zien. Of zal hij het onnoozel Wicht verlaten? Ja, dit kon hij doen, maar zoo wordt de schande van zijne Huisvrouw bij elk openbaar — zoo brengt hij zich zelve en zijne eigen Kinderen op ieders tong — zoo doet hij ook zijne Kinderen treuren over de boosheid hunner Moeder — hoe hij het ook make, gij *Overspeler*, gij *Overspeleres*! gij hebt hem en zijn Huisgezin grooter ongelijk en bitterheid aangedaan, dan dat gij hem de helft zijner bezittingen had ontstolen.

*Een Overspeler stookt twist, verdriët en
allerlei ellende in de Huisgezinnen, en
is dikwijls oorzaak van rampzalige
Echtscheidingen,*

Hebt ge dit niet reeds ondervonden? hoe moet het een braaf Man of Vrouw grieven, als zij zulk eene verregaande Ontrouw van hunne Echtgenooten veane- men! Is het bijna mogelijk dat zij in Liefde en Eens- gezindheid met elkander blijven leven? Neen! de Lief- de is verloren, zij is dikwijls in haat, in verachting en verfoeiing veranderd — 'er is dagelijks misnoegen en gekijf—men scheidt zich van elkander soms open- lijk en voor den wereldlijken Rigter. En van dit al- les zijt gij Overspeler, Overspeleres de oorzaak. De naauwste, de teederste de eerwaardigste Band is ge- scheurd, zij is gescheurd door *uwe* geile lusten, Gij zijt ingebroken in het Huis, ja tot op het onbevleete Huwelijksbed van uwen Medemensch, en hebt hem zijre Echtgenootte ontstolen — gij heb trouweloos van een gescheiden, wat God had zamengevoegd — alle de ellenden, die, Jaren lang, ook nog na uwen Dood, uit zulk eene Echtscheiding kunnen voortkomen, ziju voor *uwe* rekening, en de Kinderen, wier Ouders gij geschandvlekt en verdorven hebt, zullen u mogelijk nog vervloeken, als uw Ligchaam reeds tot stof is ge- keerd, en vwe Ziel gevallen is in de handen van den levenden God.

En dit is nog alles niet, wat van de afschuwelijkheid dezer Zonde kan gezegd worden. Neen!

De Overspeler begaat eene Zonde, die hij niet kan herstellen, en waarmede hij zijnen Naasten levenslang pijnigt.

Met reden noemt men eene Zonde zoo veel zwaarder en onverschoonlijker, als men het nadeel, daardoor aan anderen toegebracht, nooit kan herstellen of goed maken; maar hoe zal de Overspeler herstellen wat hij verdorven heeft? Een Dief kan het gestolen Goed naderhand wedergeven, soms dubbel vergoeden. Ongehuwden, die met elkander in Ontucht geleefd hebben, kunnen door het Huwelijk de schande en het nadeel van hunne Onkuischheid, althans gedeeltelijk, verminderen, maar dit kan de Overspeler niet doen; de Schandelijkheid is bedreven, en de eanige weg, om dezelve eenigermate uit te wisschen, is hem toegesloten. Gij hebt uwen Medemensch in zijn Vleesch gestoken met een Doorn, dien gij er niet weder kunt uittrekken, maar die hem zijn gansche leven pijnigen zal; hij heeft u, in de bitterheid zijner Ziel, aangeklaagd aan Gods Gerigt, en die regtvaardige God, die den Echt beschermt, heeft zijne klagt gehoord en zal het aan u t'huis zoeken.

Onder het Israëlitische Volk werden Overspelers naar de Wet van God met den Dood gestraft.

Gij leest die Wet *Livit. XX. 10. Een Man ook,*
die

die met iemands Huisvrouw zal Overspel gedaan hebben, dewijl hij met zijnes Naastens Wif Overspel gedaan heeft, zal zekerlijk gedood worden, de Overspeler en de Overspeleres. — Ja al was het ook geene getrouwde Vrouw, maar eene verloofde Maagd, die men ontcerde, ook dit zelfs werd voor Overspel gehouden, hetwelk den Dood verdiende. Deut. XXII. 23. 24. *Gij zult ze beide uitbrengen tot de Poorten derzelver Stad, en zult ze met Steenen steenigen dat ze sterven* — Zoo gruwelijk is deze Zonde in het oog van God! En al hebben zulke zware Straffen bij den Wereldlijken Rigter nu geene plaats, bedenck toch, arm diepgezonkene Mensch! dat gij het Oordeel van den regtvaardigen God niet zult ontvlieden.

Och! mogten dan de Ontrouw, het Badrog, het Onregt, de wreede Liefdeloosheid, die bittere Vruchten van het schandelijk Overspel U op het harte vallen! dan zoudt gij heven voor U zelve, heven voor Gods verschrikkelijke Straf — dan zoudt ge, gelijk de boetvaardige en verbrijzelde David voor Hem nedervallen en uitroepen: *Zij mij genadig, o God! naar uwe Goedertisrenheid, tegen U heb ik gezondigd en gedaan dat kwaad is in uwe oogen. enz.*; lees eens den LI Psalm, en zie wat smeedingen en gebeden die Zonde aan dezen Man heeft gekost. Ja! als het U ernst wierd, om die Zonde te verlaten, dan zoudt ge ook het ongelukkige Schepsel, waarmede gij het Overspel hebt gepleegd, waarschuwen — dan zoudt ge U diep vernederen, niet alleen voor den hoogen God, maar ook voor uwen Medemensch, dien ge zijne Echt-

genoots en hare liefde en tronw tot zijn bitter verdriet ontstolen hebt , opdat hij het U mogte vergeven en voor U bij God om vergeving bidden.

Er is ook velerlei Ontucht tusschen Ongehuwden.

Tot hier toe sprak ik van de Ontucht , die door *Gehuwden* of met *Gehuwden* wordt bedreven , maar 'er is ook velerlei Ontucht tusschen *Ongehuwden*. Deze is dikwijls geheel grof en ongebonden ; als namelijk *Ongehuwden* met iedere Persoon van het andere Geslacht , die zij daartoe kunnen bewegen , leven en omgaan , als of zij wettig gehuwd waren. Zulke Menschen noemt men *Hoereerders* en hunne Zonde *Hoererij*.

De Hoererij is schandelijke Ontucht.

Of , komt zulk een Leven overeen met de waardigheid van een redelijk Wezen ? Neen ! zulke Menschen stellen zich geheel aan de redeloze Dieren gelijk , die hunnen lust boeten , waar en zoo als zij maar willen , ja zij vernederen zich beneden sommige van dezelve , die paren om hun Geslacht voort te planten , en gepaard zijnde zich bij elkander houden ; maar deze Menschen leven zonder band of teugel , en , waar zij komen , daar vinden zij even diepgezonkenen als zij , met welke zij Onreinheid bedrijven en als het Vee leven.

En bij deze schande komt allerlei verderf en ellende.

De Hoerery verderft de Menschelijke Maatschappij.

Zulke ongelukkige Menschen toch denken niet aan eene betamelijke voortplanting van hun Geslacht. Neen! zij wenschen veel meer, dat dit het gevolg van hunnen Onkuischen handal niet zijn moge. — En incien 'er Kinderen uit verwekt worden, welke ongelukkige Schepsels! de noodige zorg en opvoeding kan hun niet worden gegeven; de Moeder moet arm, verlaten, en te schande gemaakt, 'er meê omzwerven; dat beklagelijke Wicht draagt de bittere vrucht van de Zonde der Ouders; het wordt zelden een nuttig Lid der Moatschappij, en men moet die Kindertjes gelukkig noemen, als zij vroeg uit hunne schande en ellende door den Dood worden weggenomen.

En wat wordt 'er van zulke Hoereerders zelve?

De Hoerery ondermijnt de Gezondheid.

'Er is geene Zonde, die het Ligchaam meer vernielt en uitput dan alle grove Ontucht. Zulke beestachtige Menschen verspillen juist datgene, hetwelk het eerste beginsel van een nieuw Leven voor een Sshepsel in zich bevat, en mergeten dus hun eigen Ligghaam uit. Alle Geneeskundigen zeggen ons, en de Ondervinding kan het bevestigen, dat het Ontuchtig Leven eene nadeelige uitwerking heeft op de Maag en Longen, die

twee deelen van ons Ingewand , welker goede gesteld-
 heid en werking van zoo veel belang zijn voor onze
 Gezondheid. En voor welk eene vuile besmetting staat
 zoo iemand bloot, die met onderscheidene ontuchtige
 Vrouwen zich vermengt? Hebt gij het wel niet eens
 ondervonden onrein Mensch? Zonder dat gij het wist
 had gij het verschrikkelijkst vergift ingezogen, en
 vergift, hetwelk niet alleen het Leven moet verkor-
 ten, maar waarvan ge in uw Ligchaam de stinkende
 en pijnlijke Wonden dragen moest. Of hebt ge wel
 niet eens in een Hospitaal of Ziekenhuis zulk een el-
 lendeling zien liggen, zonder Neus, zonder Haaren,
 zonder Verhemelte wegrottende, tot dat hij den adem
 uitblaast? Zoo loont dit Kwaad reeds *hier* zijnen Mees-
 ter. — Nog meer

*De Ontuchtige Hoereerder verderft zijne
 kostelijke Ziel.*

Reeds hier in dit Leven doet hij dit; want hij knakt
 de edelste Vermogens, die hij bezit, en waarin hij
 van het redelooze Vee onderscheiden is — hij verzwakt
 zijn denkvermogen — hij verliest vroeg zijn geheugen,
 zijne schranderheid — hij wordt stomp, ongevoelig,
 oovatbaar voor al wat goed, wat rein, wat edel is —
 hij heeft geen lust aan God en zijnen Dienst te
 denken; dat kan hij niet, dat wil hij niet, dat durft
 hij niet; en zoo wordt hij ook in zijne redelijke Ziel,
 zoo wel als in zijn Ligchaam, meer en meer aan de
 Beesten gelijk. — Gij zult het misschien niet geloo-

ven, arm Mensch! eer gij het ondervindt, dat niets zoo zeer en zoo onheratelbaar de schoonste Zielsvermogens verderft als deze Zonde. — En als gij dan sterft en verschijnt voor Gods Rigterstoel; die in het licht zal brengen wat in de duisternis geschied is, hoe zult gij dan uwe onreine lusten moeten boeten! hoor dan, wat Paulus zegt: 1 Kor. VI: 18. *Vlied de Hoererij; alle Zonde, die de Mensch doet, is buiten zijn Ligchaam, maar die Hoererij bedrïeft, die zondigt tegen zijn eigea Ligchaam.* Ja niet alleen tegen zijn Ligchaam, maar tegen zijne Ziel, want *geene Hoerers zullen het Koningrijk van God beërven.* 1 Kor. V: 10.

*Er is oek eene fijnere en meer beschaafde
Ontucht tusschen Ongehuwden.*

Niet altijd is de Hoererij zoo geheel grof en ongebonden; dan namelijk, als Ongehuwden hunnen vleeschelijke lusten steeds met *éénzelfde Voorwerp* voldoen, schoon zonder voornemen of uitzigt, om zich immer met elkander door een wettig Huwelijk verbonden te zien. Dit schijnt niet zoo schandelijk, zoo verderfelijk en slecht te zijn, omdat het eene meer *kiesche* en *beschaafde* Ontucht is, want ook in het bedrijf der onreinheid zelf kan de Onreine nog kiesch zijn, en, naar mate de Mensch eene meer kiesche en beschaafde Opvoeding heeft gehad, is hij soms ook beschaafder en kiescher in het zondig voldoen zijner lusten; hij is geen openbaar en ongeteugeld Dronkaard

of Hoereerder, neen, hij doet het meer stil, meer met smaak en overleg.

Er zijn Ontuchtigen, die eene andere huuren en onderhouden, en zulke, die zich laten huuren en onderhouden voor de Ontucht.

Het is voor kiesche, beschaafde en voorzigtige Zondaars te gevaarlijk, om zich met ieder Meisje of Vrouw, die zich daartoe aanbiedt, in te laten. Zij zoeken er dus eene voor zich zelyen alleen, deze koopen of huuren, deze onderhouden en verzorgen zij; en dat ongelukkige en misleide Schepsel te lui of te bot om door eerlijken Arbeid haar bestaan te zoeken, en te zedeloos, om haren tijd tot een eerbaar ongelukkig Huwelijks-leyen af te wachten, laat zich huuren, om haar Ligchaam aan de Ontucht over te geven; voor Geld en schoone Woorden verkoopt zij hare Eer, hare Zielerust, haar Tijdelijk geluk, ja misschien hare Eeuwige Zaligheid. Nu vermaken zich die beide ongelukkige Menschen, de Hoereerder en de gehuurde met elkander in Dierlijke Wellust, zoo dikwijls en zoo lang zij genoegeen daarin vinden. — En meent *Gijlieden*, dat gij minder slecht, minder ongelukkig zijt dan anderen, smdat gij boven hen gelegenheid hebt, om uwe onreine lusten op eene meer kiesche wijze te voldoen?

Neen!

Dezulken zijn niet minler ongelukkig en slecht.

Ja! ik vrees, dat ge nog te schuld ger zijt, want gij voldoet, even zeer als de ongebondenste Hoerceders, uwe onreine Lusten — Gij schendt evenzeer de Goddelijke Instelling van het Heilige Huwelijk — Gij zondigt evenzeer tegen de Maatschappij, tegen u zelyen en uwen Medemensch, met wien gij de Ontucht bedrijft; en boven dit alles doet ge nog die groote Zonde daartoe. dat ge het Geld en Goed, hetwelk Gods Liefde u geeft, om hetzelfde ter zijner eer en tot nut van uwe Medemenschen te besteden, misbruikt, om te meerder, te gemakkelijker en te ruimer tegen Hem te zondigen en uwen Naasten te verderven.

En wat moet 'er van *U* worden, diepgezonken Mensch! die uw eigen Ligchaam en Ziel, welke aan God toebehooren, verkoopt aan de beestachtige Lusten van een wulpsch Man, die u zoekt en aanhaalt, niet omdat hij *U*, maar omdat hij zijne onreine Driften lief heeft — die u verzorgt en belieft, opdat gij een te gewilliger en aangenaamer werktuig zoudt zijn ter voldoening van zijnen Lust? — Wat moet 'er van u worden, als hij u haast zat zal zijn? dan laat hij u varen, dan vreest hij u te ontmoeten — dan leidt gij misschien armoede en openbare schande — dan zijt gij op den regten weg om eene openbare Hoer te worden, die uw Ligchaam overgeeft aan ieder, die *U* daarvoor betalen en u voor honger en gebrek bewaren wil. Wat moet er van u worden, als uwe Jengd en Bevalligheid ge-

heel zal zijn vergaan , dan is nwe ligchaams kracht en bloei in de Zonde verteerd , uw Menschelijk gevoel verstompt , uw Geweten toegeschroeid , en zoo gaat gij de Eeuwigheid te gemoet , om voor God te verschijnen , die een iegelijk vergelden zal naar zijn werk.

*Nog erger zijn de opzettelyke Verleiders
van de kuische Onschuld.*

Ook hieraan kan men niet dan met schrik en verfoejing denken. Men vindt Jongelingen , die 'er zich op toeleggen , om eene onnozele Maagd , op welke hun wellustig oog gevallen is , te verstrikken en met vleijende woorden , met aanhoudende liefkozingen , met schoone Trouwhelosten te verleiden , enkel ter voldoening van hunne Dierlijke lusten , schoon zij niet voornemens en soms niet in staat zijn , om die belofte te vervullen. Hoe zal men zijnen afkear van zulk eene onmenschelijke wreedheid , van zulk een Duivelsch bedrog sterk genoeg uitdrukken ! Wee u , gij Verleider en Verderver der Onschuld ! die , in plaats van al het aangename , dat uwe listige tong belooft , de oorzaak zijt van zoo vele bange zuchten en bittere tranen. Gij hebt een onschuldig Meisje , dat zonder uw helsch bedrog , eene brave en gelukkige Echteenoot en Moeder zou zijn geworden , voor haar geheele Leven , misschien voor de Eeuwigheid ongelukkig gemaakt. Gij hebt haar bewogen tot den eersten stap op den weg des Verderfs , en nu , van u bedrogen , geschonden , verlaten , beroofd van de gelegenheid , om immer

tot een eerlijk Hawelijk te komen, komt zij uit rade-
loosheid en wanhoop, wie weet waartoe? Misschien
kwijnt zij haar leven lang voort om u te verfoeijen en
zich zelve te beklagen — misschien wordt zij, daar ze
nu eenmaal door U van eer en schaamte beroofd is,
eene openbare Hoer — misschien, ja waarschijnlijk
klaagt zij u aan in den Jongsten Dag voor den Rig-
terstoel van Christus, en daar zult gij, laaghartig Be-
drieger! dan uw Vonnis hooren.

Jongeling! diepgezoonken Jongeling! nu misschien
reeds een gehuwd Man! kent gij er zoo eene? zoek
haar weer op, belijd haar uwe gruwzame mishandeling,
die gij haar hebt aangedaan — vraag haar, wat ge voor
haar doen kunt ter verzachting van haar leed — ter
verzachting, zeg ik, want *herstellen*, *goedmaken* kunt
ge dit nooit. Ei! doe wat ge kunt, heb medelijden
met de gene, die door u verdorven is, val Gode te
voet, en ween daar tranen van berouw, van schaamte,
van zelfverfoeijing! bid daar om Genade; of kunt ge
ooit een gerust uur hebben? kunt ge ooit Gods zegen
in uw Huis, in uw Werk verwachten, zoo lang ge die
Zonde op uw Geweten hebt? — of zijt ge reeds te veel
verstokt en verhard van harte? leef dan zoo voort als
het u lust, tot dat Gods Langmoedigheid over u ge-
eindigd is, dan zal Ilij, *die de leugensprekers verdoet*,
en van den Man des bedrags een gruwel heeft, u
viuden.

*Er is ook Ontucht tusschen ongehuwde,
maor aan elkander verloofde, Menschen.*

Hoe algemeen is dit kwaad onder ons, en daar door wordt het hoe langer hoe minder voor Zonde en Schande gehouden. Jonge Menschen, die aan elkander door welgemeende Trouwbelofte verbonden zijn, veroorloven zich vóór het voltrokken Huwsijk een omgang en gemeenschap, die niet dan aan Gehuwden vrij staat; men geeft aan zich zelve en aan elkander vrijheden, die de driften gaande maken — men gaat van stap tot stap, en schoon het Geweten waarschuwt, dat dit niet betaamt, dat het gevaarlijk is voor Eerbaarheid en Deugd, men gaat er echter in voort — de zoete Zonde verblindt en verstrikt — ja, dit gaat niet zelden zoo ver, dat de Schande en Onkuischheid ook bij de Wereld openbaar wordt, en nu komt het berouw te laat. — Of meent gij, Lieve Menschen! dat dit een klein kwaad zijn zoude? dan bedriegt ge u zeer,

Dezulken cnteeren en bederven elkander.

Gij zegt, dat ge elkander lief hebt, elkanders geluk zoekt, en met elkander genoegelijk wenscht te leven, maar gij werkt hier tegen in — gij ontnemt de een den ander de eerbare schaamte, die de Zedigheid en Deugd beschermt. — Gij brengt u zelve en elkander in het grootste gevaar van de achting te verliezen van alle zedige en eerbare Menschen — Gij zondigt tegen God, wiens hulp en zegen gij immers zoo gaarne in

uw Huwelijks Leven genieten zoudt? — En wat spijft en droefenis doet gij uwen Ouderen en Bloedverwanten aan, als uwe Onkuischheid hun openbaar wordt! & hoe bitter is dan de nasmaak van dat zondig' ontijdig genot! — Ook gebeurt het niet zelden, dat zulk een onbetamende Verkeering, in plaats van Liefde tot elkander te vermeederen, dezelve van achteren vermindert; de een beschuldigt den ander, en het genoegen van het volgend Huwelijks-Leven, indien men daartoe komen mag, moet 'er menigmaal door lijden. — Maar hoe veel erger en ongelukkiger nog, als men daar niet toe komt? En ook dit kan gebeuren. Want :

Wat wordt 'er soms van de Huwelijks-Belofte?

De Jongeling, die zich niet schaamde, om de, aan hem verloofde, Maagd te verleiden, kan ook lang genoeg zijn, om aan zijne Belofte ontrouw te worden en haar te verlaten; hij heeft aan zijnen onbetamenden Lust voldaan; nu mijdt hij haar, om hare klagten en tranen, die hem veroordeelen, niet te hooren, hij wordt onverschillig omtrent haar, hij verlaat haar. — Of misschien sterft hij, eor het Huwelijk kan voltrokken worden; helaas! hij sterft in zijne Zonde, en laat het zwangere, bitterweenende, Meisje achter, dat hij te schande heeft gemaakt, en aan welke hij het Onrecht, haar aangedaan, niet kan vergoeden.

*En hoe ongelukkig is dan zulk eene
Verlatene!*

Zij heeft hare Eer en Goeden Naam verloren — daar dwaalt zij nu om met haar ongelukkig Kind — hare Ouders willen haar misschien niet weer aannemen in hun Huis, of, zoo ze dit al doen, zij doen het met tegenzin en verdriet — hare Broeders en Zusters zien haar met verachting aan, omdat zij ook hun schande bij de Wereld heeft aangedaan — meermalen moet zij het bitter verwijt van hare Misdad hooren. En had zij nu nog hope, om eens tot een gewenscht Huwelijk te komen! maar welk een braaf Jongman zal zulk eene tot Echtgenootte voor zich kiezen! zij moet, of altijd ongehuwd blijven en eenzaam omzwerven, of zich getroosten eenen Man te nemen, die geene brave Vrouw voor zich vinden kan.

*En wat word 'er van die ongelukkige Kin-
dertjes, die in Onecht geboren zijn?*

Zij kennen hunnen Vader niet, en kunnen 'er ook nimmer naar verlangen, om hem te leeren kennen. — Zij hebben geenen behoorlijken, geenen echten Vader. — Zij missen, van de Geboorte af, de Vaderlijke hulp, verzorging en besturing. — De ongelukkige Moeder moet alleen met die arme Schepsels voort-sukkelen; zij heeft haar Kind lief, maar kan aan hetzelfde niet geven, niet doen, wat zij zoo gaarne wilde, zij moet soms zien en hooren, dat het wordt veracht en gescholden om hare Zonde, en als het grooter worde, moet zij zich schamen voor haar eigen Kind,

want zij zelve heeft het gebrandmerkt. Is het bijna mogelijk, dat zulke Kinderen immer Liefde en Eerbied hebben voor hunne Moeder, die hnu eene schandelijke Geboorte heeft gegeven, en de oorzaak is, dat zij zich levenslang hunner Ouderen en afkomst schamen moeten?

Zoo veroorzaakt de Ontucht der Jeugd, ja soms ééne enkele mistap, wel eens verdriet voor het geheele Leven.

Ja! voor het geheele Leven, want al ware het ook, afgedwaald Mensch! dat gij tot waar berouw kwaamt over uwe Zonde voor God — als ware het ook, dat gij bij Hem vergeving zocht en vond om Jezus wil — dit kan evenwel alle die bittere gevolgen, die zoo natuurlijk uit uwe Ontucht voortvloeijen, niet wegemen — gij hebt daarmede uwen Goeden Naam bij uwe Medemenschen niet terug — uw Kind is daarom geen echt Kind geworden. Neen! uwe Zonde blijft een Angel, die u steekt, zoo dikwijls gij 'er aan denkt, en het in onecht geboren Kind staat telkens voor u, om u uw misdrijf te erinneren — Mogt dan dit alles dienen, om Ul. Jonge Menschen! te waarschuwen voor eene zoo groote en verderfelijke Zonde! Misschien zijt ge, of komt ge in de verzoeking — meent niet — ik zal mij wel hoeden; want dat kunt ge niet doen indien God u niet hewaart — indien Hij u niet het verderfelijke der Zonde op het harte drukt — *die meent te staan, zie toe, dat hij niet valle!*

Ook Bloedschande is afschuwelijke Ontucht.

Het is *Bloedschande*, als naasbestaande Bloedverwanten met elkander Ontucht drijven; als Ouders en Kinderen, Schoonouders en Schoonkindereu, Broeders en Zusters, halve broeders en Zusters met elkander omgaan en leven, zoo als alleen aan wettige Echtgenooten vrij staat. — Van de bepalingen, die de Goddelijke Wet hier omtrent voor Iaraël maakte, en die grootendeels ook in onze Burgerlijke Maatschappij zijn overgenomen, zal ik niet spreken; het zij ons genoeg, dat Mosee zulke Huwelijken, of laat mij liever zeggen, zulk eene zamenwoning en Gemeenschap met onze naaste Bloedverwanten telde onder de Gruwelen der Kanaänieten, en dat die Bloedschande tusschen Ouders en Kinderen, Broeders en Zusters onder Iaraël met den Dood gestraft moesten worden, zie Lev. XVIII: 24 enz. Lev. XX: 22—24.

En waarlijk dit is niet vreemd. Immers, daar een Ontuchtig leven, (gelijk we hoorden) zulke verderfelijke gevolgen heeft, zoo slecht en gevaarlijk is, hoe veel erger wordt dit dan, als Naastbestanden, die door Bloedverwantschap eene dubbele verpligting hebben, om elkander het leven aangenaam en nuttig te maken, laag, en vuil, en boos genoeg zijn om den een den ander door Ontuchtige verkeerung te ontreinigen en in allerlei verderf te storten? Hoe afschuwelijk, als de Vader zijne Dachter, de Broeder zijne Zuster

verleidt tot dierlijke Wellust? als zij, die beschermers der Kuischheid moesten zijn, hare Verdervers worden, om zich zelve en hunne naaste en teederste betrekkingen te schande te maken!

En hier kan geen Huwelijk die schande bedekken of uitwischen — neen! zoodanige Huwelijken telt de H. Schrift onder de Gruwelen der Heidenen! 1 Kor. V: 1—5. Zoodanige Huwelijken verbiedt en verfoeit de Heilige God, omdat ze eene wijde Deur voor allerlei Ontucht openen, en dezelve voeden en wettigen zouden. Verbeeldt U, wat 'er wel zou worden van Huisgezinnen en Familiën, en daardoor van de geheele Maatschappij, indien zoodanige Huwelijken geoorloofd waren! Vader en Dochter, Moeder en Zoon, Broeder en Zuster wonen jaren lang in gemeenzamen omgang met elkander onder één Dak. Zij zien elkander bij allerlei gelegenheden, gekleed en ongekleed — zij deelen zamen in menige vreugd en droefenis. — Denkt ge nu niet, dat, bij zulk een diep verdorven, verdierlijkt, aan zinnen en lusten overgegeven Menschdom, onder deze Bloedverwanten en Huisgenooten allerlei onreine Lust, Ontucht en Hoererijs zou plaats hebben, indien er bij hen, gelijk bij anderen, het uitzigt op eene Huwelijksverbindtenis zijn konde? ik vrees: Christen Huisgezinnen zouden Hoerhuizen worden, en, zoo ras in de zich ontwikkelende Jeugd de eerste drift tot het andere Geslacht gevoeld werd, yonden Broeders en Zusters nauwelijks in kuische Broederlijke en Zusterlijke genegenheid kunnen blijven zamenwonen; maar, hier is geene Huwelijksverbindtenis

mogelijk; Goddelijke en Menschelijke Wetten zouden dit Goddeloosheid noemen; de Wereldlijke Overheid zou het niet dulden in de Maatschappij; en zoo blijft nu Kuischheid en Zedigheid bewaard onder de naaste Bloedverwanten. Door de van Jongs af inwortelende gedachte — wij zijn Broeders en Zusters, en kunnen nooit in eene andere betrekking tot elkander komen — wordt iedere onkuische begeerte tot elkander voorgekomen, of, zoo ze eens oprees, ras en gemakkelijk verbannen. ja! deze gedachte wordt nu door den tijd als een Instinkt onzer Natuur, en heeft ongemerkt zoo veel invloed ter bevordering van eene zedige zamenwoning en verkeerung tusschen Bloedverwanten, dat er doorgaans bij hen, veeleer tegenzin, dan eene neiging tot vleeschelijke lusten nu plaats hebben. Hoe zeldzaam hoort men nu van Ontucht tusschen Bloedverwanten. Maar, wat zou het integendeel zijn, indien ook tot zoo ver, en tusschen Ouders en Kinderen, tusschen Broeders en Zusters die Zonde doorbrak? O! het is niet te berekenen, wat schande en jammer, wat zonde en ellende, hoe groote natuurlijke en zedelijke verbastering van het Menschelijk Geslacht daaruit zoude voortkomen. De zoo natuurlijke en heilzame betrekking tusschen Ouders en Kinderen zou daardoor ellendig worden verlamd — eene menigte Jonge Menschen zou verdorven zijn, nog eer zij volwassen waren — zeldzaam zou men zedige kuische Jonge Dochters vinden — door eene dagelijksche gezellige verkeerung met hare Broeders, als met Jongelingen, aan welke zij door den nauwen Huwelijksband konden verbonden worden, zou

ongemerkt, ook bij de beste, de schaamte worden verdoofd; het Land zou vol oncerbare Meisjes, vol Hoeren worden, en, waar de Vrouwen schaamteloos en ontuchtig zijn, wat zal daar van het Mannelijk Geslacht worden? En wat heeft men dan te wachten van de Opvoeding der Kinderen uit zulke Huwelijken? Wat wordt er van het Huwelijksleven tusschen zulke schaamteloze Menschen? — Ziet ge het niet, hoe hier de eene Zonde de andere zou naar zich slepen; tot verderf van eene geheele Maatschappij? Ziet ge niet, hoe wijs en liefderijk deze Goddelijke en Menschelijke verordening is, die allen Minnenhandel, alle Huwelijks-Verbindtenis tusschen Bloedverwanten *gruwelijk* noemt en verbiedt? De Geschiedenis van woeste Volken, die zich zelven ook door deze soort van schandelijke Ontucht verteren, kan hier ten bewijze strekken, en een ieder, die eenigen onreinen lust van dien aard in zich voelt opkomen, zie toe, dat hij geene Pest worde van zijn eigen Bloed, en een Gruwel in het oog van God!

En nu heb ik nog niet alle Ontucht genoemd, Neen! daartoe behoeven niet altijd twee Personen van beiderlei Geslacht zamen te komen; men kan ook *alleen* — men kan ook *met een Persoon van zijn eigen Geslacht* gruwelijke, afgrijselijke, *onnatuurlijke* Ontuchtigheden bedrijven — Zoo is

*De Zelfbevekking, ook schrikkelijke Lig-
chaam en Ziel verdervende Ontucht.*

Maar, ik schroom daarvan te spreken, en evenwel mag ik er niet van zwijgen, daar deze Zonde bij zoo vele jonge Menschen plaats heeft en zoo velen verderft. — Deze Onreinheid heeft, boven alle reeds opgenoemde Ontucht, nog die schrikkelijke eigenschap, dat zij eene *Onnatuurlijke* Zonde is, dat is te zeggen, eene Zonde, waartoe men zijn Ligchaam, tegen deszelfs natuurlijken aanleg, met geweld en inspanning van krachten dwingen moet. En dit is reeds genoeg om het schandelijke, het nadeelige, het hooze van zulk een wanbedrijf te doen gevoelen. Of zoudt gij meenen, ongelukkig Slaaf uwer Driften! dat het hetzelfde is, of men de Buitensporigheden zäner onkuische Lusten op eene *Natuurlijke* wijze met een Persoon van het andere Geslacht, of zoo *Onnatuurlijk* bedrijft? dan bedriegt Gij U zeer. De onnatuurlijke Zelfbevekking, bij Mannen en Vrouwen, sleept in tiendubbele mate met zich alle die Ligchaams-Kwalen en Uitteering, welke altijd in eene of meerdere mate gevolgen zijn van een ontuchtig leven — het onnatuurlijke dier prikkeling verzwakt en verlamt de Zenuwen, en krenkt daardoor ons geheele gestel. — Zulke Menschen verwelken als eene Bloem, die men van haren Steel, waarop zij bloeyen en tieren moest, heeft

af-

geplukt — alle vuur, leven en werkzaamheid wordt uitgedoofd — men kan het zien aan hunne slaauwe ingevallen Oogen, aan hun dood bleek Gelaat, aan hunnen tragen wankelenden Gang, aan hunne bevede Handen, aan hun pijnelyk en ziekelijk Gestel, van *wat* zonde zij het Slagtoffer zijn geworden — En hoe is het in het binnenste van dien Mensch? O! het smartelyk gevoel, dat hij in zijn loom, zwak, ziekelijk, uitgemergeld Ligchaam omdraagt, en dat hem overal vergezelt, verwijt hem, hoe *hij zelf* de verschrikkelijke oorzaak is van zijne ellende, en dit doorknaagt zijne Ziel; hij heeft verdriet in zijn leven, en sleept in jammerlyk naberouw zijn lastig Ligchaam voort, tot dat hij in eenen ontijdige dood zijn rampzalig einde vindt — O! hoe verschrikkelijk wreekt zich de Natuur, als men haar zoo moedwillig en gewelddadig verkracht! oi laat mij liever zeggen — hoe verschrikkelijk straft een heilig en regtvaardig God *hier reeds* den Zondaar, die stout en boos genoeg is, om de weldadige inrigtingen en bedoelingen van zijnen Schepper in de formering van zijn Ligchaam omver te werpen en met de voet te trappen!

Komt dan dit Boekje in handen van een dier Ongelukkigen, die in de strikken van deze zonde geraakt is, of dreigt te geraken, ik bidde U, lees deze Waarschuwing nog eenmaal. O! al ware 'er geen God en geene Eeuwigheid, bedenk om uw Tijdelijk welvaren en geluk, wat gij doet; wroet niet langer in

uw eigen Ingewand, val voor God neder en belijd voor Hem met schaamte uwe schandelijke Onreinheid, bid Hem, dat hij die kluisters der Zonde verbreke, die u als eenen gebondenen Slaaf wegslepen naar uw tijdelijk en eeuwig verderf.

Misschien denken sommigen: ik zie echter niet vele zulke ongelukkige uitgeteerde Jonge Menschen; deze Zonde is zeldzaam, en behoeft zulke scherpe waarschuwingen niet. — Ik wenschte, dat Gij, gelijk hadt; maar die Zonde is niet zoo zeldzaam, als gij wel denkt, en waardoor is het, dat dezelve zich niet in alle hare verschrikkelijke gevolgen nog meer openbaart? Juist daardoor, dat die gevolgen zich zoo verschrikkelijk laten gevoelen; en dit gevoel brengt menig een nog terug van die Zonde, eer dat hij geheel verdorven en verloren is, — Maar zoudt gij, die hier schuldig staat, daarin nog voortgaan, en het uiterste wagen? Wilt ge nog langer U in het ingewand steken, als maar die steken U den Dood niet aandoen? Rampzalige Dwaas! Gij wondt toch U zelve, Gij verteert U zelve, gij ontsteelt U uwe Levenskracht, uwen bloei, en kunt nimmer die Gezondheid, die Stevigheid, die Werkzaamheid en dat gebruik van uwe Ligchaam en Zielvermogens hebben, in uwe volgende Levensjaren, zoo als gij anderzins, indien gij uwe beste Levenssappen niet verspild hadt, zoudt gehad hebben. — Nog eens dan, bid ik U, lieve Mensch! edel Schepsel van God! houd op U beneden

de Beesten te verlagen, houd op God te tergen, houd op U zelve te verderven.

Maar ik noemde straks nog eene andere *Onnatuurlijke Zonde*.

Ook Mannen kunnen met Mannen, en Vrouwen met Vrouwen schandelykheid bedrijven.

Dit is eene tweede *Onnatuurlykheid*, een bedrijf zoo Onrein zoo Onnatuurlijk, dat het ook onder de Beesten niet bekend is — eene Zonde, zoo afschuwelyk, zoo verwoestend voor het Menschelyke Ligchaam, zoo verderfelyk voor de Maatschappij en zoo ondragelyk in het oog van God. Het was deze Zonde onder andere, die in Sodom zoo onbeschaamd heerschte, in dat Sodom, hetwelk om zijne Gruwelen met alle de Inwoners door Bliksem Vuur uit den Hewel levend is verbrand geworden. Neen! ik zwijg daarvan, en kan niet denken, dat dit Boekje zou komen in handen van zulk een verfoejelyk Mensch, die dit toppunt van schandelyke Onreinheid zou beklommen hebben, om van daar neer gestort te worden in *het Eeuwige Vuur*, dat den *Duivel* en *zijnen Engelen* bereid is.

En zoude ik dan nu alle Ontucht opgenoemd, en daartegen gewaarschuwd hebben? — Ja de onderscheidene Hoofdsoorten dier Zonde heb ik u zoeken te

brandmerken , opdat men er van wegvlugte ; maar alle Ontuchtigheden , die wij met gedachten , woorden , daden begaan kunnen , en die duizendmaal begaan worden , kan en mag en durf ik niet noemen. *Wat 'er al in het Huwclijk geschiedt en wat er al door Wellustelingen verzonnen wordt , om hun onkuische Vleesch te kittelen , is schandelijk te zeggen . Ik mag en moet 'er dus hier een einde van maken .*

Alle Ontuchtigheid , hoe genoemd , is schandelijk , gevaarlijk , verderfelyk en moet gemijd worden .

Meent toch niet , dat gij onschuldig zijt , als ge u vrij kent van alle die opgenoemde uitspattingen van natuurlijke en onnatuurlijke Onreinheid — en hoe weinigen zullen zich hier in alles kunnen ontschuldigen ? — Maar 'er is nog zoo vele en velerlei Ontucht buiten dien , welke , schoon niet zoo openbaar , zoo niet met eenen bijzonderen naam te noemen , echter zeer schandelijk , laag en verderfelyk is voor Ligchaam en Geest . Ik noemde reeds in den beginne het een en ander hiervan op , bij voorbeeld , *Ontuchtige Verbeeldingen , dartele Gesprekken , dubbelzinnige Uitdrukkingen , het zingen van Onkuische Liederen , onbetamende Aankeringen , zedelooze Ontblooting van het Ligchaam , wulpsche Houding , ijdele Dansen , lonkende Oogen .* En hierbij kon nog al meer gevoegd worden , dat ,

zoo wel *in*, als *buiten* het Huwelijk, zoo wel tusschen *Echte Liederen*, als tusschen *Ongehuwden* kan plaats hebben, maar niet met name mag of kan genoemd worden.

En vraagt ge nu, hoe zal ik dan weten, wat onkuisch en onbetamende is? ik antwoorde: Vraag dit, niet aan mij, maar aan uw Geweten, aap uw eigen Gevoel, en, indien dit nog niet geheel aan de Onreinheid is gewoon geworden, zal het u zeggen: al wat strijdt tegen de Eerbaarheid, tegen de natuurlijk aangeborene schaamte — alles, waarover gij, in bedaarde oogenblikken, als de driften en lusten zwijgen, u bij u zelve schaamt — alles, wat den redelijken geest verdierlijkt, de gedachten en zinnen verstroot en onvatbaar maakt voor ernstige gedachten — dit alles is kwaad, onrein, laag, schandelijk, dit betaamt niet, dit onteert, benadeelt den Mensch. Of is dat nu nog niet duidelijk genoeg bepaald? Denk dan, dat dat alles, waaromtrent wij, bij een stil en bedaard nadenken, *twijfelen*, of het wel kuisch, wel rein, en voegzaam zij, als onrein en onbetamend van ons moet verworpen worden — En welk Mensch is 'er dan hier zonder Zonde! — Of zou men dit zoo naauw niet behoeven te nemen? Jawel, het heilig Euangelie neemt het zoo naauw; lees Eph. IV. 29 Hoofdst: V. 3, 4. *Geene vuile reden ga uit uwen Mond, Onserbaarheid of zot geklap of gekkerij, welke niet betaamt. — laat onder u niet genoemd worden.* als wij dit zoo naauw niet nemen willen, dan zijn wij

C 5

daar-

daardoor reeds heimelijk vrienden en verdedigers van de Zonde. Of moet dan niet dat alles van ons worden verfoeid, wat onze Ziel besmet, haar van God afrekt, en ons den lust, den smaak en de vrijmoedigheid heneemt, om hartelijk tot Hem te bidden? Neen! wij willen ons niet verschoonen, maar allen met David bidden Ps. XXV: 7. *Gedenk niet der Zonde mijner Jonkheid, gedenk niet der Zonde van mijne volgende Jaren, der Zonde, die ik, ook in den Echten staat, begaan heb!*

Er is dan ook geene Zonde, waartegen wij zoo dikwijls en zoo nadrukkelyk in de Heilige Schriften gewaarschuwd worden.

De menigte van Wetten, oudstijds aan Israël gegeven, niet alleen om de grove uitspattingen der Ontucht te keer te gaan, maar ook om de kuische ingetogenheid, de zedige Schaamte te bewaren, en te vermeerderen, zijn reeds een bewijs, hoe zeer de heilige God onder zijn Volk de Reinheid bevorderen, en zelfs de eerste beginselen van alle Onkuischheid te keer gaan wilde. — Maar nog veel duidelijker blijkt dit uit het Nieuwe Testament, niet alleen uit de veelvuldige Vermaningen, die ons waarschuwen tegen de *vleeschelyke begeerlykheden*, en ons in tegendeel opwekken tot Matigheid, b. v. Tit. II: 11,

12. 1 Joan. II: 11—17. 1 Petr. 4: 1—3. maar ook uit zoo vele andere Waarschuwingen, waarin de Zonde der *Ontuchtigheid* met name genoemd worden. Ja! 'er is niet ééne Zonde, waartegen het Nieuwe Testament ons zoo dikwijls waarschuwt. En geen wonder, daar er geene Zonde is, die ons geweldiger en geduriger aanvalt, spoediger verstrikt en wegsleept, dan deze Zonde. Van hier komt het, dat overal, waar onderscheidene Zonden worden opgeteld, de Zonden der *Onkuischheid* ook altijd genoemd, en zelfs op de eerste plaats gesteld wordt. En, neem uw N. Testament eens in de hand, en lees langzaam en aandachtig Marc. VII: 21. Rom. XIII: 13, 14. 1 Kor. VI: 10. Gal. V: 19. Eph. V: 3, 4, 4. Kol. III: 5, 6. 1 Thes. IV: 3, 4, 5. — O! hoe gevaarlijk, hoe verderfelijk, hoe Goddeloos moet de Zonde van *Onzucht* zijn, waartegen Paulus in alle zijne Brieven aan de Christelijke Gemeenten zoo dikwijls en zoo nadrukkelijk waarschuwt!

De Ontuchtige Lidmaten moeten dan ook van de Gemeente afgescheiden worden.

Paulus zegt, 1 Kor. V: 11. dat, wanneer iemand een *Broeder*, dat is een *Lidmaat* der Gemeente, genoemd wierd, en hij was een *Hoereerder*, men zich niet met zoo iemand niet mogt *vermengen*, dat is, zich niet met hem gemeen maken, geene vriendschap met hem

hem houden; ja dat men ook met zoodanig een niet mogt eten, dat is, dat men zulk eenen niet tot zijne tafel en verkeerung moest toelaten, en vers 13. zegt hij van eenen bekenden Ontuchtigen onder hen: *doet gij dezen Boozen uit Ulieden weg.* — Zoo wil hij, dat dezulken reeds hier als Onreinen, die anderen besmetten, zullen geschuwd en als zulken, die geen deel aan Christus hebben, uit zijne Gemeente weggedaan zullen worden. — De eerste Christenen waren dan ook zeer streng in de uitoefening van deze Tucht, en de zoodanigen, die berouw beleden en betoonden, werden niet, dan van trap tot trap, en na lange beproefing, tot de Gemeente weder aangenomen. — Welk een onderscheid tusschen den toenmaligen en den tegenwoordigen Tijd, daar bij vele Lidmaten allerlei Ontucht zelfs een spel en gewoonte is geworden! — Maar, wat zal het zijn, als zij eenmaal van den Heere Jesus Christus zelve zullen afgescheiden en voor eeuwig uit zijne onbevleete Gemeente zullen uitgeworpen worden?

De Echtbrekers, de Hoereerders, de trouweloze Verleiders der kuische Onschuld, allen, die Onreinigheid bedrijven, hebben geen deel aan de Hemelsche Zaligheid.

Neen! voorzeker niet — behalve al het Onheil en den

den Jammer, die zij hier zich zelve en anderen veroorzaken, sluiten zij nog zich zelve buiten den Hemel; zij leven, gelijk de Heidenen, niet alleen zonder God, maar ook zonder *hope*, ja! zij zijn veel verdoemelijker en ellendiger dan deze, zij hebben eene schrikkelijke verwachting, dat hun deel zal zijn bij de rampzaligen in het eeuwig verderf. Paulus zegt 1 Kor. VI: 10. *dwaalt niet, bedriegt en vleit U zelve niet, noch Hoerders, noch Overspelers, noch Ontuchtigen, noch die bij Mannen liggen, zullen het Koninkrijk Gods beërven.* Hetzelfde leest gij nadrukkelijk Gal. V: 19—21; en Eph. V: 5, 6. laat de Apostel er nog op volgen: *dat u niemand verleide met ijdele woorden — dat niemand u wijs make, dat deze straf niet zoo erg en zwaar zijn zoude — want om deze dingen komt de toorn van God over de Kinderen der Ongehoorzaamheid.* Zie ook Hebr. XII: 4. Petrus zegt 2 Petr. II: 9, 10. *God weet de Onregtvaardigen te bewaren tot den Dag des Oordeels om gestraft te worden, maar ALLERMEEST de genen, die naar het vleesch in onreine begeerlijkheden wandelen.* Zoo ook Jud. vs 5—8. Joannes zegt, Openb. XXI. 8. ook van de Hoerders, dat hun *Deel is in den Poel, die daar brandt van Vuur en Pulver.* Zoo waarschuwen alle de Apostelen ons zoo eenstemmig, zoo nadrukkelijk voor die verschrikkelijke Straf, welke in de Eeuwigheid over de Ontuchtigen komen zal.

zal. O! hoe benaauwende zal die geduchte Oordeelsdag zijn voor velen, als dan ook die Zonden, welke zij hier in het geheim en in de donkerheid pleegden, in het licht zullen komen — als dan ook zulken, die hier voor zedig en deugdzaam, ja misschien wel voor vroom gehouden werden, zullen openbaar worden als Ontuchtigen, en hun deel en straf vinden bij alle Goddelooze Menschen! — Daar zal geene voldoening van vleeschelijke Lusten meer zijn. Neen! daar in tegendeel zal benaauwdheid en droefenis, en schande, en wroeging Ziel en Ligchaam doorknagen — daar zal de dartele Wellusteling zijne onreine driften met eindelooze Pijnen boeten moeten.

Wat denkt Gij, mijne lieve Medemenschen! moesten wij om al dat gevaar, om alle die schande, om al dat bederf en jammer, in Ligchaam en Ziel, voor dit en het Eeuwige leven, niet beven voor alle Ontucht?

*Een Kuisch Mensch daarentegen is zoo
beminnelijk, zoo aangenaam, zoo
eerwaardig, zoo edel, zoo Gode
behagelijk, zoo gelukkig.*

Slaat uw oog eens voor eenige oogenblikken op hem. Een *Kuisch Mensch* is zoo iemand, die *zich reinigt van alle besmetting des vleesches en des geestes*, 2 Kor. VI. 1. die zijn *Vat*, dat is zijn *Ligchaam*, weet te bezitten, te bewaren en te gebruiken in *Heiligmaking en Eere*. Hij is dus, niet alleen geen *Echtreker*, geen *Hoereerder*, geen *Ontuchtige*, maar hij wil dit ook niet zijn van wege de laagheid en verfoeijelijkheid dier *Zonden*, van wege de voortreffelijkheid zijner *Natuur*, en de *Heiligheid van God*; hij wenschte wel, dat nimmer eenige onreine gedachten opkwamen in zijn binnenste; zoo ras hij dit bemerkt, heeft zijne ziel daar van een afkeer, en hij zoekt dezelve te keer te gaan en te dooden; hij *onthoudt zich van de vleeschelijke Begeerlijkheden*, die *strijdt voeren tegen de Ziel*. 1 Petr. II. 11. Gij kunt het hem aanzien, als gij met hem omgaat. In zijn zedig gelaat, in zijn onschuldig oog, in zijne eerbare kleeding, houding en gesprekken openbaart zich altijd en overal de *kuische Reinheid van zijn hart*. — Hoe gelukkig is zulk een *Mensch*! ó Ja! zoo verderfelijk, schandelijk, laag, vuil en beestachtig alle *Ontucht* is, even zoo heilzaam, vereerend, rein, edel en hemelsch is de *Kuischheid*. — Daar de *Ontuchtige* zich laat jagen en voortzweepen
door

door zijne Dierlijke Lusten, alle smaak en liefde voor God en zijnen Dienst uit zijne Ziel verbant, en darden botte ongevoelige Beesten gelijk wordt, ziet ge in den beminnaor der reine Kuischheid een geheel anderen Mensch. Hij wordt niet geschokt door het gewoel zijner Lusten, zijne aandacht wordt niet van God afgetrokken door wellustige verbeeldingen, maar zijne kuische Ziel staat open voor de Gemeenschap-Oefening met God in Gebeden en Dankzeggingen — Zoude er wel eenige Menschelijke Ziel rustiger, kalmer kunnen zijn dan de reine Ziel van den kuischen Mensch? bij hem voert de geest heerschappij over het vleesch, en houdt de lusten gevangen; dit kon soms wel strijd kosten, maar hoe kloekmoediger die strijd was, des te aangenamer en heerlijker is de overwinning; het nadenken van den Strik, die hem had kunnen vangen, van de Onreinheid, de Schande, de Schuld, de knaging van het Geweten, die hij zich zoude hebben veroorzaakt, als hij aan de verzoeking had toegegeven, maar waarvan hij is bevrijd gebleven, geeft hem nu achterna eene veel grootere vreugde, een veel zuiverdergenoegen, dan de aangenaamste voldoening van vleeschelijke lusten ooit kan aanbrengeu. — En hoe veredelt de Kuischheid onze Menschelijke Natuur! zij verheft dezelve even zoo zeer, als de Ontucht haar verlaagt. De Kuischheid maakt ons hier reeds in de beginselen gelijk aan de Engelen en de Hemelingen — de Kuischheid maakt ons welgevallig in het Oog van den Heiligen God, van den vlekkeloos reinen en kuischen Jesus, die gezegd heeft Matth. V: 8 *Zalig zijn de Reinen*, dat is de Kuischen

van hart , want zij zullen God zien , zij zullen de Heerlijkheid Gods van nabij aanschouwen , Hem kennen , en in gemeenschap met Hem leven.

Ik heb dan nu , mijne lieve Menschen ! U de onderscheidene Zonden der Ontucht voor de aandacht gebragt — ik heb de Overspelers , de Hoereerders , de Verleiders der Onschuld , de onkuische Verloofden , de Onreinen , die zelfs tot onnatuurlijken Wellust wegzinken , met name genoemd — ik heb U de schande , de vuilheid , het gevaar , de goddeloosheid dier zonden , en de velerlei ellenden en jammeren , die zij ons zelve en anderen in ziel en ligchaam , voor tijd en eeuwigheid veroorzaken , onder het oog gebragt. — En dit waren geene enkele redeneeringen ; neen ; uit eene menigte bevestigingen van Gods Woord heb ik het U aangetoond , en de Ondervinding zelve heeft het , rondom ons , zoo dikwijls en zoo aandoenelijk bevestigd.

En waartoe dit alles ? — Alleen om U tegen die schrikkelijke zonden te waarschuwen , U daarvoor te behoeden , of daarvan terug te roepen. — Ik hope , dat Gods goede Voorzienigheid dit Boekje brengen zal in handen van vele Jonge Menschen , die tot hier toe voor de grove verleiding dier zonden bewaard bleven , en dat uwe afkeer van dezelve 'er door versterkt zal worden. — Maar bovendien bedoelde ik ook vooral die ongelukkigen , die reeds in de strikken van die zonde vervallen zijn , en gevaar loopen meer en meer in dezelve werward te raken. Als gij , beklagenswaardige menschen ! nog zoo vele liefde voor U zelve , nog zoo veel gevoel van

zedigheid en deugd , nog zoo veel ernst hebt behouden , dat gij deze onderrigtingen en waarschuwingen bedaardelijk hebt willen lezen , — als nu Geweten daardoor eenigzins is geraakt — als gij U gedrongen gevoelt om te zeggen : *zoo een ben ik* — Ei! leest dan nu voort. Voor *Ulieden* schreef ik dan niet geheel te vergeefs. *Gij* zijt dan nog niet geheel verstokt in de zonden. Mij dunkt — ik zie U stilstaan op het rampzalig pad , dat gij bewandelt — ik zie U op dit oogenblik in heraad om terug te keeren , — Ik hoor U bij u zelve zeggen : *Och kon ik mij losrukken!* — Lieve mensch ! het is goed , ja het is goed , dat dit in uw hart is — als ik bij U was in uwe eenzaamheid — als ik U dus zag en hoorde — ik zou tot U zeggen : — kom laat ons nederknielen voor God op dit oogenblik , schuld belijden , om genade bidden , hulp , kracht , moed , oprechtheid , volständigkeit vragen ; want waarlijk het zal niet gemakkelijk gaan. Neen ! het zal moeite , strijd , inspanning , ernst , welmeenenden ijver , het zal dagelijksche waakzaamheid en gebeden kosten. —

Evenwel , hoe moeilijk het ook zij , om van deze zonde los te komen , het is niet onmogelijk. ó Neen ! — Gij kunt , gij zult er van los komen. GOD ZELF zal 'er U van los maken , als het U opregt gemeend is.

'Er is goede raad ; 'er zijn behoed- en hulpmiddelen tegen de Ontucht.

Ik wil U de voornaamste aanwijzen. Mogelijk zijn dezelve alle niet even zeer op U toepasselijk , maar let dan het meest op diegene , welke gij voelt , dat U voor-

al aangaan; geen van alle zal wel geheel overtollig en onbruikbaar voor U zijn.

Zoek meerdere en betere Kennis te verkrijgen van God en zijnen Dienst.

Ontuchtige menschen zijn dikwijls ook menschen van weinige godsdienstige kennis en begrippen. Misschien zijt gij, die dit leest, één van die onkundigen—een mensch, die uwe Belijdenis nog niet deedt, of bijna vergeten zijt—die den Openbaren Godsdienst verzuimt—die uwen Bijbel zelden, of nooit, in de hand neemt—Mogelijk zijt gij zelfs bang voor uwen Bijbel, en hebt een heimelijken afkeer van de Kerk, omdat gij vreest dat ge daar uw vuilen zwarten naam lezen of hooren zoudt, dat uw Geweten zou beginnen te kloppen, en dat gij dus ontrust en gehinderd zoudt worden in het onbezorgd bedrijven van de zonden, die gij zoo lief hebt—Of, zoo gij nog eenige godsdienstige begrippen en beseffen uit eene brave opvoeding hebt overgehouden, zoudt gij die wel willen uitroeijen of begraven onder uwe onkuische lusten, om dus te losbandiger en zorgeloozer daarin voort te hollen—Arme mensch! ziet gij niet, dat gij met alle uwe vermogens de Zonde dient, dat gij haar slaaf zijt en medewerkt, om in die schandelijke slavernij te blijven, tot gij onder de boeien der Zonde bezwijken zult?—Als het U dan ernst is, om van uw ontuchtig leven verlost te worden, neem dan van nu af aan dagelijks uwen Bijbel in de hand—laat U onderwijzen—maak getrouw gebruik van den

Openbaren Godsdienst, dan zult gij leeren, wie God is, de alwetende en alomtegenwoordige, voor wien gij niets, hoe heimelijk het ook geschied zij, kunt bedekken — de heilige en regtvaardige, die *wellangmoedig is, maar van groote kracht, en die de schuldigen geenzins onschuldig houdt.* Nah. I: 3. Dan zal U errinnerd worden die geduchte Oordeels-dag, wanneer gij en ik zullen verschijnen voor Gods gerigt, en iederen mensch zal vergolden worden naar zijne werken, 2 Kor. V. 10 — dan zult gij hooren van dat aandoenelijke lijden en sterven van den onbevleeten Jesus, die, uit liefde voor ons, onreine en rampzalige zondaren, onze zonden in zijn ligchaam droeg op het smartelijke en vervloekte Kruis, opdat wij zouden zien, hoe schrikkelijk de Zonde is, en dat wij niet meer naar den wil en de lusten van ons onrein vleesch leven zouden. 1 Petr. IV. 1 — 3, — dan zullen U errinnerd worden uwe Doop — uwe plegtige Belijdenis — die naam, dien gij, als Christen, draagt, dat gij den Heer Jesus Christus, die ons zoo duur gekocht heeft, toebehoort, dat gij U zelve in Belijdenis aan Hem hebt opgedragen, dat uw ligchaam een Tempel des Heiligen Geestes moet zijn, en dat gij die lichaamsleden, die aan Christus toebehooren, niet tot leden eener Hoere maken moogt. 1 Kor. VI. 15 — 20; — dan zult gij ook onderrigt worden van de krachtadige hulp en invloed des Heiligen Geestes, om den diepgezonden slaaf der zonde op te beuren, en hem regtmoed, lust en ijver te geven, om te strijden en te waken tegen de zonden, en de bewegingen van het onreine vleesch te dooden. Rom. VIII. 12, 13. — Ja!

in onzen dierbaren Bijbel, in dat heilige Woord van God, daar vinden wij de ware, de beste, de krachtigste wapenen, om onzen bittersten vijand te bestrijden en te bedwingen. Het is wel waar, dat het enkel weten daartoe niet genoeg is; maar het is ook waar, dat die verregaande onkunde van alle deze zoo onbedriegelijke en allergewigtigste Waarheden een aantal menschen, zoo geheel zonder reden, zonder nadenken, zonder zelfbeschuldiging laat leven naar hunne dierlijke zinnen en lusten, als of zij geene menschen, veel min Christenmenschen, maar beesten zelve waren. — Ontuchtig mensch! en uwe Doop, en uwe Christelijke Belijdenis, en uwe Bijbel is een tegengift, een behoedmiddel tegen uwe onreine driften, en als gij dit middel verwerpt en blijft verwerpen, zult gij in uwe zonden verteerd worden.

Denk echter niet, dat het genoeg is; ter kerke te gaan, en in den Bijbel te lezen, om van de heerschappij dezer zonde verlost te worden; neen; wij moeten ons dan ook, zoo veel in ons is, hoeden van alles, wat *Aanleiding* tot Onkuischheid geven, van alles, wat ons in gevaar kan brengen, om die zonde te bedrijven. Daarom.

*Hoed U van alles, wat Oneerbare Lusten
kan gaande maken — van dartele Boe-
ken en Prenten — van los en ijdel
Gezelschap — van allen ge-
vaarlijken Omgang.*

Gij weet het bij ondervinding, hoe ligtelijk de onreine begeerlijkheden in ons gaande worden door hetgene wij rondom ons zien, hooren, tasten. — Denk aan den Koning David — hij zag de schoone vrouw van Uria zich badende, en zijne onkuische drift ontvlamde. O! nad hij 'er zijn oog van afgewend, ware hij terstond weggegaan, maar hij doet het tegendeel, hij laat haar halen; en nu is de ongelukkige man gevangen, de zonde is hem meester, hij begaat een kwaad, dat hem jaren lang zijn leven verbitterd, dat hem duizende bange tranen gekost heeft. 2 Sam. XI. — Waarlijk! zoo lang wij niet leeren onze oogen te bestieren en terug te houden, is het onmogelijk, om in eene wereld, zoo vol van verleidingen, kuisch te leven. Lees eens wat Jesus, die wijze liefderijke en trouwe Leeraar en Vriend der menschen, ons zegt. Matth. V: 28—30. *Ik zeg U, dat, zoo wie eene vrouw aanziet, om haar te begeeren, die heeft reeds overspel, onkuischheid, in zijn hart met haar gedaan; indien dan uw regter oog of uwe regter hand U ergeren, dat is, U hinderen, U tot zonde, tot onkuischheid verlokken, trek ze uit, houw ze af, ontzeg U het gebruik van zulk een schadelijk en verderfelijck lid, ja gij moet het liever geheel*

missen, en wegdoen, dan dat gij daardoor tot zonde verleid zoudt worden, *want het is U nut en beter, dat één uwer leden verga, en dat niet uw geheel ligchaam in de Hel geworpen worde.* Of dunkt U die eisch al te streng? maar hoe dikwijls laat een mensch zich eene kwade verrottende hand of voet afzetten, om met ééne hand, met ééne voet in het leven te blijven? en zouden wij voor het eeuwige zalige leven, indien dit noodig ware, dat oog, die hand, die ons aan de zonde en de verdoemenis zou brengen, niet missen willen? Met dit alles, deze verminking van ons ligchaam vergt Jesus niet van ons, en wij zouden daarmede ook niet geholpen zijn; want het linker oog, en de linker hand zoude ons dan nog hetzelfde nadeel doen kunnen, en al waren wij ook geheel blind en lam, dan nog kande zonde in onze ziel woelen; maar Jesus drukt zich zoo sterk uit, om ons te doen gevoelen het lelijke en verderfelijke der onkuische lusten, om ons te leeren, hoe zeer oog en hand ons daartoe kunnen aanlokken, en niets, hetwelk ons tot ontucht of andere zonden verlost, al ware het dan ook zoo lief als de kostelijkste leden van ons ligchaam, ons zoo lief moet zijn, dat wij hetzelfde zouden willen hebben en behouden ten koste van de zaligheid onzer zielen.

En hierbij errinner ik mij die menigte onkuische en dartele Boeken en Prenten, waarin menig jong mensch zoo veel behagen vindt, omdat ze zijne wellustige verbeelding streelen, en een zoet voedsel geven aan zijne onreine driften. — Hebt gij zulke Prenten? hebt gij zulke Boeken? werp ze terstond op het vuur; want

ze deugen tot niets, hoe aangenaam ze U ook zijn; 'er is een doodelijk vergif in, verbrand ze, al hebt ge ze ook duur gekocht — zoo zult gij eene weldaad bewijzen aan U zelve en aan anderen, wien ze soms tot hun verderf in handen komen konden.

En behoef ik U wel te waarschuwen voor losse en dartele menschen? voor menschen, bij welke geen de minste ernst of Godsdienst is, die spotten kunnen met deugd en ondeugd, die een behagen hebben in oneerbare gesprekken, die lagchen kunnen over de zonde? Helaas! zoo is de eene mensch eene pest, een verleider, een ondier, een duivel voor den ander, gelijk Jonadab voor Amnon was. 2. Sam. XIII. Hoe menig Jongeling en jongedochter heeft door zulk gezelschap, in één uur, meer verloren, dan alle dieven hun ontstelen konden? — Jonge lieden! hoedt U voor zulke verdervers van uw ligchaam en ziel! zij zijn U een Daivel in Menschen gedaante.

Ik moet nog meer zeggen. — Alle *geheime* omgang met personen van de andere Kunne is gevaarlijk voor de Jeugd. Al is ook deze omgang in het eerst onschuldig, al heeft ze ook goede bedoelingen, het is *gevaarlijk*; wij zijn aan ons zelve niet vertrouwd, en er ontstaat ligtelijk door den tijd eene vertrouwelijheid en gemeenzaamheid, die niet rein is, die soms in groote zonden eindigt. — Die *kuisch* wil leven, moet ook *voorzigtig* leven, en zich onthouden van alle aanleiding ja van den schijn des kwaads.

Maar, weinig zal het ons baten de *aanleidingen tot Ontucht* te vermijden, wij zullen daartoe zelfs geen
lust

lust hebben , als wij niet te gelijk aan de zonde en ons haar *voedsel* en *kracht* benemen; daarom voeg ik 'er nog een *derde hulp* en *behoedmiddel* bij.

Zijt matig in het gebruik van spijs en drank — onthoudt U vooral van sterke dranken.

Ontuchtige menschen zijn meermalen ook onmatige menschen , vraten en dronkaards. — En is dit dan niet een regt beestachtig leven? Gelijk de beesten hun geslacht voortplanten , zoo als het hun lust , dus ook eten en drinken zij , wat hun lust , en zoo veel hun lust; maar de bedachtzame mensch eet en drinkt , wat hem nut is , en zoo veel hem nut is ; doet hij dit niet , maar is hij een onmatige , dan misbruikt hij de goede spijs , die Gods liefde tot onze gezondheid en vergevoering geeft , tot verderf van ziel en ligchaam , en het kan niet anders , of de eene Zonde brengt ook hier de andere voort. — *Die kuisch wil leven moet matig leven.*

Boven alle dingen is het gebruik van *sterke dranken* voor jonge menschen zeer gevaarlijk en verderfelijk , zoo wel voor hunne zedelijkheid en deugd , als voor hunne gezondheid. De *sterke drank* , al gebruikt men ze niet tot dronken wordens toe , verwildert de verbeelding , en maakt allerlei ongeregelde driften , en vooral ook onkuische lusten gaande ; zij bedwelmt bovendien ons redelijk verstand , en berooft daardoor den mensch van het vermogen en de kracht , om zijne driften en lusten te beteugelen. Tot welke onreinheden

kan de dronkaard niet vervallen? daarom voegt de Bijbel *Ontuchtigheden*, *Begeerlijkheden*, en *Wijnzuiperijen*, *Brasserijen*, en *Drinkerijen* bij elkander, omdat de Wijnzuipers doorgaans ook ontuchtige menschen zijn. 1 Petr. IV: 3. — Gij, ongelukkige mensch! die hier schuldig staat, weet door uwe eigene ondervinding, dat ik de waarheid zeg. — En zult gij U dan niet laten waarschuwen, daar uw Geweten U al (meermalen heeft bestraft? Of wil gij voor één glas bedwelmenden drank uwe gezondheid, uwe redelijkheid, uwe deugzaamheid, uwe zaligheid in gevaar brengen?

En al zija wij geene dronkaards, geene onmatige liefhebbers van den wijn, dat is nog niet genoeg — ieder, die zijne onreine driften wil beteugelen — ieder, die zoekt kuisch te leven, moet in het gebruik van allerlei spijs en drank dagelijks voorzigtig en matig zijn — hij moet zich onthouden van alle verhittende dingen, en zich doorgaans aan eene matige levenswijze gewennen. Wij moeten in onze spijs en drank niet zoo zeer op onzen zin en smaak gezet zijn, maar liever ons somtijds het een en ander, dat wij begeeren, al is het ook onschadelijk, gewillig ontzeggen. De Bijbel spreekt meermalen van *vasten*, als eene nuttige oefening voor ons, al te zinnelijke menschen, en schoon dit vasten ons nergens als een volstreckte pligt is opgelegd, wordt het ons meermalen door het voorbeeld van de voortreffelijkste menschen, ja van den Heer JESUS CHRISTUS zelve aanprezen — niet als of het op zich zelve eenige waardij en verdienstelijkheid had, dat men zijn ligchaam plaagt en zich onthoudt van spijs en drank,

die

die God ten onzen nutte geschapen heeft; maar omdat het goed is, dat wij ons vleesch en deszelfs begeerlijkheden kruisigen, dat wij onzen zin te keer gaan, ons ligchaam leren bedwingen en van den buik onzen God niet maken, en dat hij, die zijnen lust in spijs en drank weet te keer te gaan, ook te gemakkelijker andere ongeregelde lusten zal weten te bedwingen—Hoe zeldzaam wordt er aan deze matiging, aan deze soberheid en ingetogenheid in spijs en drank gedacht, vooral ook onder jonge menschen! daarom is het dan ook niet vreemd, dat hunne lichamen en zielen door allerlei ontuchtige gedachten, bewegingen en bedrijven ontreinigd worden.

Maar hoe moeijelijk is het—dus zult gij wel denken—om zoo matig en sober te leven!—dat is zoo—maar het is nog duizendmaal moeijelijker, om zijne onmatigheid en ontucht in het helsche vuur geworpen te worden.—En hoe moeijelijk het ook zij, het is echter niet onmogelijk; al doende zal men hier ook leeren; ja, men kan zich door den tijd aan eene matige levenswijze zoo zeer gewennen, dat men in eenen eenvoudigen en soms soberen maaltijd meer smaak en genoegen vindt dan in een overvloed van lekkernijen.—Lieve menschen! hoort dan ook hier, niet enkel den raad van eenen vriend, maar de les van eenen Apostel van Jesus Christus, Ja de vermaning van God zelven, Rom. XIII: 13, 14. *Laat ons als in den dag eerlijk wandelen; niet in brasserijen en dronkenschappen, niet in slaapkameren en ontuchtigheden, maar doet aan*
den

den Heer Jesus Christus, en verzorgt het vleesch niet tot begeerlijkheden.

Ik moet er nog een vierde hulp, en behoedmiddel tegen de Ontucht bijvoegen.

**Gewen U aan gedurigen Arbeid.*

Een lui en gemakkelijk leven opent de deur voor allerlei Ontucht. De mensch is niet geschapen, om ledig; maar om bezig te zijn; dat leert ons de geheele aanleg van ons krachtige, vlugge, buigzame ligchaam, en de onophoudelijke werkzaamheid van onze ziel, die zelfs in den slaap niet stil is; wij moeten bezig zijn; hij derhalve, die niets goeds doet, moet kwaad doen; dan zoekt de mensch, die geschapen is voor een eeuwig zalig leven, en ieder kostelijk uur daaraan moest denken, daartoe zich moest voorbereiden, die mensch zoekt dan *tijdverdrijf*, helaas! *tijdverdrijf!* — Ongelukkige! hebt gij waarlijk *tijd* te veel? Gij die morgen misschien sterven moet? Ja! die luije, tot arbeid trage mensch, zoekt *tijdverdrijf*, zijne ziel weet geene wezenlijke gedachte te denken, zijne handen weten geen werk; nu dwalen zijne oogen rond, nu zoekt hij ijdel gezelschap van menschen, zoo nietig en traag als hij zelf is, nu voert hij dartele gesprekken, nu leest hij onkuische Boeken, nu zoekt hij de plaatsen der Verleiding, en zoo drinkt hij, uit *Tijdverdrif*, het zoete maar doodelijke, Vergif in als Water, een Vergif, dat langzaam, maar zeker, Ziel en Ligchaam verteert. —

Ziel!

Ziet! dit is in mindere of meerdere mate de vrucht van een *lui* en *ledig* leven! De arbeid daarentegen maakt ziel en ligchaam dienstbaar aan het heilzaam oogmerk, waartoe God ons heeft geschapen — hij geeft aan onze krachten en vermogens eene nuttige inspanning — hij bedwingt de ijdele en wulpsche verbeelding, hij beneemt aan de zonde haar voedsel en kracht, zoo wel als den tijd en de gelegenheid om haar te bedrijven. O! hoe veelvuldige booze gedachten en lusten, hoe veelvuldige zonden tegen God ontgaat de ijverige arbeidzame mensch, waarin wij den tragen, den leeglooper zien vervallen! Denk aan David. Toen hij in zijne Jeugd een moeijelijk leven had vol inspanning en zorgen, toen leefde hij kuisch, vroom en blijde in zijnen God, maar toen hij in de volgende jaren tot meerdere rust was gekomen, toen hij in zijn Koninklijk Paleis midden in den overvloed woonde, toen hij op zijn gemak op het platte dak van zijn huis wandelde, en zijne rust nam, terwijl zijne krijgsbenden tegen den vijand waren uitgetrokken, en in het open veld lagen, toen viel de man in den strik; zijne onreine driften werden gaande, hij werd een echtbreker, en leefde in die zonde maanden lang. Dat was het gevolg van een gemakkelijk leven. O! hoe duur heeft hij het betaald! — *Elk, die Kuisch wil leven, moet arbeidzaam zijn.* Zoodra 'er in een ledig uur eenige wellustige gedachte bij U opkomt, mijn lieve medemensch! werp ze oogenblikkelijk van U, gelijk eene kool vuurs, die U in den schoot geworpen wierd, met schrik, en zonder een oogenblik

blik bedenkens, van u werpen zoudt. Ontvlugt de ledigheid, de eenzaamheid, de stilte — ga tot den arbeid, om U te ontdoen van den vijand, die U wel vriendelijk aanlacht, maar die op uwe ziel loert.

Intusschen is het eene gansch moeilijke, en voor vele menschen, eene onmogelijke zaak, om buiten het Huwelijk bestendig kuisch en eerbaar te blijven. Daarom dan.

*Zoek tijdig tot een eerlijk Huwelijk
te komen.*

Het is niet voor één' gezond mensch volstreckte plicht, maar in tegendeel voor zeer velen zonde en eene bron van zonde, in den ongehuwden staat te blijven voortleven. Paulus zegt 1 Kor. VII: 2. *Om der Hoererijen wil en om dezelve te ontgaan, zal een ieder man zijne eigene vrouw hebben, en eene iedere vrouw zal haren eigenen man hebben.* Zulke menschen derhalve, die buiten het Huwelijk verkiesen te blijven, moeten, of hunne natuur een onnatuurlijk geweldaandoen, of in een ontuchtig leven de onreine voldoening van hunnen natuurlijken aandrift vinden, welke men alleen door het Huwelijk in eene kuische zamenleving zoeken mag. Zulke menschen beantwoorden dan ook niet aan hunne bestemming, want zij ontstelen aan de wereld en aan de nakomelingschap die nuttige leden, welke zij door een eerbaar en godsdienstig Huwelijk aan dezelve hadden kunnen en moeten geven.

En van waar soms die afkeer van die heilige en aangename verbindtenis? Zeker niet uit de beste beginnelen. De dartele en losbandige dienaar zijner onreine lusten beschouwt in zijne dierlijkheid en verblindings het Huwelijk als een band, waardoor hij niet wil gebonden zijn, omdat dezelve hem in zijn onkuisch leven belemmeren zou; zijne gemakkelijheid en aardsgezindheid schuwt de zorgen en lasten, die hij vreest, dat eene huwelijksverbindtenis op zijne schouderen zouden leggen; de luije lediglooper kan ook niet zoo gereedelijk eene vrouw vinden, die aanvallig en tevens rijk genoeg is om, met haar, op zijn gemak en naar zijnen lust te leven, en daarom wil hij liever doen gelijk de beesten, en onverbonden blijven. — Maar, mijn ongelukkige medemensch, die dus denkt en handelt, God laat zich niet bespotten — God laat zijne heilige en weldadige Instellingen niet ongewroken vertrappen — Hij kent ons waar belang. Hij meent het in alles wel met ons, daarom ook heeft Hij het Huwelijk ingesteld; en als gij nu deze zijne goede en heilzame instelling moedwillig versmaadt, en U daaraan onttrekt, gij zult het vroeg of laat gewaar worden, dat gij GOD zelven veracht en zijne welwillendheid omtrent U verworpen hebt tot uw eigen verderf.

Ieder dan, die wenscht *kuisch* te leven, moet zoeken tijdig tot een eerbaar Huwelijk te komen; en dit is niet moeilijk voor een jong mensch, die zich zedig en braaf gedraagt, die zuinig en naarstig is, die wat goeds en nuttigs geleerd heeft, — Diezelfde goede
 God,

God, die aan Adam zijne Eva, en aan Eva haren Adam gaf, wil en zal ook U, die dit van hem begeert en wacht, een Echtgenoot naar uwe begeerte beschikken.—En hoe veel aangener en zoeter is dat huiselijke Huwelijksleven, dan een ongebonden wandel in allerlei Ontucht! — In het Huwelijk alleen kan welgemeende en onverdeelde liefde en trouw wonen—daar geeft men zich zelve geheel en al aan elkander over, om niet slechts als één vleesch, maar als één hart en één ziel te zijn en te blijven, om niet enkel dierlijken lust naar het ligchaam, maar ook redelijk genot voor onzen geest van elkander te hebben—daar alleen deelt men eerst recht in elkanders vrede en droefenis—daar leeft men zamen—daar woont men zamen—daar bidt en dankt men zamen—daar werkt men zamen in één belang, tot één doel, terwijl die teedere band al nauwer wordt toegehaald bij ieder Kind, waarmede men zijne Echtverbindtenis gezegend ziet—daar herleeft men in deze zijne Kinderen, die niet gelijk het ongelukkige schepsel in Ontucht geboren, tot onze schande, maar tot onze vreugde zijn—Kinderen, die ons gelegenheid geven, om, door hunne Christelijke opvoeding, recht wat goeds te doen op aarde—Kinderen, die ons tot eene lieve dagelijksche hulpe worden bij volgende Jaren, een steun en troost van onzen Ouderdom—Kinderen, waarin wij nog ten zegen zijn, nog spreken en werken en nut doen, als ons geboorte reeds lange rust in het Graf—Wie zal dan nog een Ontuchtig leven buiten het Huwelijk kiezen, daar onze wijze en goede Schepper ons zoo veel genoeg en

zegen in eene kuische en deugdzame Echtverbintenis heeft toebereid?

Ziet daar vijf Hulp- en Behoedmiddelen tegen de Ontucht. Ik zal ze U nog eens opnoemen; want wij kunnen ze ons niet te dikwijls erinneren, niet diep genoeg in het harte prenten. — 1. Zoek meerdere en betere kennis te verkrijgen van God en zijnen Dienst — 2. Hoed U van alles, wat oneerbare Lusten kan gaande maken — van dartele Boeken en Prenten — van los en ijdel gezelschap — van allen gevaarlijken Omgang. — 3. Wees matig in het gebruik van Spijs en Drank. — 4. Gewen U aan gedurigen Arbeid. — 5. Zoek tijdig tot een eerlijk Huwelijk te komen. — O! konde ik nu daarmede U, die nog staat, wapenen en hoeden tegen deze vuile en verderfelijke Zonde, en U, die 'er in gevallen zijt, daaruit oprigten! — Maar helaas! ik durf, ik mag het niet verzwijgen — wat zullen alle deze vermaningen en waarschuwingen op zich zelve baten bij Menschen als wij, die de vleeschelijke Lusten zoo lief hebben, die dezelve liever koesteren, dan dat wij die zouden bedwingen; die daardoor dikwijls reeds zijn overrompeld, eer wij aan eene van deze vermaningen en opwekkingen denken? Ik zoude daarom bijna alle hope opgeven, als ik bij alle die opgenoemde en aangeprezene Hulp- en Behoedmiddelen niet nog een ander Middel konde en mogt bijvoegen.

*De vreeze Gods alleen is in staat, om
de onreine Lusten in ons te onder te
brengen en ons staande te houden
in de Verzoeking.*

Ja! mijn zwakke en meer dan zwakke Broeder, die met mij uit één Vleesch geschapen zijt, en eenzelfde, verdorvene, al te zinnelijke, al te dierlijke Natuur omdraagt — wij zijn in ons zelve niet bestand tegen deze verleiding; daartoe moet 'er eene hoogere kracht, een edeler geest in ons wonen; *de Vreeze Gods* moet in ons hart eene plaats hebben — dat is te zeggen — wij moeten bezielde zijn met een teeder ontzag voor dien beminnelijken, heiligen en heerlijken God, zoodat wij beschaamd zijn om tegen zijnen wil te handelen, en integendeel ons gedurig voelen aangespoord, om Hem welgevallig te leven; *de vreeze des Heeren is een Springader des Levens, om af te wijken van de strikken des doods.* Spr. XIV: 27. — Ja! dat is zoo; want alleen door dit ontzag voor God hebben wij regten lust, moed en ijver om van die Hulpmiddelen, welke ik U tegen de Onkuischheid heb aangeprezen, gebruik te maken, en ons op de kennis van God, en zijn Woord en op een matig, arbeidzaam en zedig leven toe te leggen. Als de *vreeze Gods* in onze harten is, dan denken wij gedurig aan Hem als

den

den Alwetenden en Alomtegenwoordigen God, die ook in de Eenzaamheid en de Duisternis ons ziet en hoort; dan stellen wij Hem ons voor, als onze heiligen en regtvaardigen Wetgever en Rigter, die de overtreding zijner Wetten gewisselijk zal straffen — maar dan ook hebben wij indruk van zijne Goddelijke Goedertierenheid, Langmoedigheid en Genade, die ons zoo langen tijd het Leven en de Gezondheid bewaarde — die ons voedde en kleepte — ons hielp en weldeed — ons onderwees en vermaande tot onze eeuwige behoudenis — ja! die ons in den heiligen en zaligen Hemel brengen wil, en aan wien dus alle onze Liefde, Dankbaarheid en Gehoorzaamheid toekomt. — Ziet, zulke gedachten, zulke beseffen maken ons bang voor de Zonde, en sporen ons aan, om kuisch van Hart en van Wandel voor God te leven. — Gij kent de geschiedenis van den kuischen *Josef* in Egijpte. Hij was daar in een vreemd Land; en door zijne braafheid Opziender geworden over het Huishouden en de Goederen van een voornaam en rijk Heer. Deze Man had ongelukkig eene zeer wel lustige en onkuische Vrouw, die den jeugdigen *Josef* dag aan dag, zoo dikwijls zij alleen met hem in Huis was, vriendelijk aanhaalde, en met vleijende woorden tot Ontucht, tot Overspel zocht te verleiden. Denkt eens, in welk eene zware verzoeking de edele Jongeling zich bevond, hoe aanlokkend zich alles liet aanzien. Als hij haar ten wille is, heeft hij hare gunst en voorspraak in alles te wachten,

maar als hij haar afslaat, dan stilt hij zich bloot aan hare nijd en wraakzucht. — Wat zal *Josef* doen? O! duizende jonge Menschen zouden bezweken zijn in zulk eene zware verzoeking, daar van eene zijde alles aanlacht en lokt, en aan de andere zijde alles dreigt; maar *Josef* staat pal, het komt bij hem zelfs niet in bedenking, wat te kiezen, hoe zich te gedragen? want — *hij vreesde God*, de onderwijzingen en vermaningen van zijnen vromen Vader hadden wortel geschoten in zijn hart; hoor eens, hoe bescheiden, maar ernstig, hij, bij herhaalde weigering, deze Vrouw antwoordde: *Hoe zoude ik dit een zoo groot kwaad doen, en zondigen tegen God!* — En, hoewel zij onbeschaamd hem bleef aanhalen en vervolgens zelfs geweld wilde gebruiken, de Godvreezende *Josef* bleef volstandig, niets kon hem winnen, hij waagde 'er alles aan, en bewaarde zijn Ligchaam en Ziel kuisch en rein door de *Vreeze Gods!* — O! beminnelijke, heilige, edele Godsyrucht! hoe gelukkig is die Mensch, hoe gelukkig die Jongeling en Jonge Dochter, in wier hart dezelve dus woont en heerscht! — *De Vreeze Gods* beteugelt de Zonde.

Maar — nu moet evenwel niemand, die ontuchtige bewegingen en lusten in zich voelt woelen, en dezen eerbied voor God nog niet in zich bemerkt, daarom de hope opgeven, als of hij het nooit zou kunnen te boven komen. Neen! verban die valsche

en gevaarlijke gedachte, die U allen moed zou bene-
 men, om te waken en te strijden, en U even daar-
 door meer en meer eene prooi van de Zonde zoude
 maken. — Ik beken: het is onmogelijk voor ons,
 en in onze kracht, om eene eenige Zonde te over-
 winnen, en *deze* Zonde is nog geweldiger dan vele
 andere; maar denk, wat Jesus eens zeide Matth,
 XIX: 26. *Wat onmogelijk is bij de Menschen, dat
 is mogelijk bij God.* En wat Hij *kan* doen, dat *wil*
 Hij ook doen, ook aan U doen; daarom laat Hij U
 nog door dit Boekje waarschuwen. Hij maakt zich
 in Zijn Woord aan U bekend, als den Almagtigen
 en Ontfermenden. — Hij vraagt U, gelijk Jesus eens
 aan eenen melaatschen mensch vroeg: *Wat wilt gij
 dat ik U doen zal?* Zeg tot Hem biddend een smae-
 kende: *Heer! dat ik rein, dat ik kuisch worde.*
 Ja, lieve Mensch! Zoo ras de eerste opwelling der
 onreine drift bij U opkomt, ga alleen, kniel oogen-
 blikkelijk neder voor God en roep: *Heer! red
 mij uit de kaken der Zonde, die op mij aanvalt! Help
 mij! leg het ontzag voor U in mijn hart, leer mij
 waken, leer mij strijden.* Hervat dit Gebed, en
 verlaat uwe Eenzaamheid niet, voor dat gij gevoelt,
 dat de booze drift gestild is, en dat andere en bete-
 re gedachten post hebben gevat in uwe ziel. — Ga
 dan heen, en begeef U tot nuttigen Arbeid, en laat
 de Zonde geen tijd of gelegenheid om U op nieuw
 aan te randen. — Zeker! indien het ons maar op-
 regt ernst is, God ziet ons pogen, ons bidden, ons

strijden; zijne Heiligheid en Goedertierenheid kan en zal niet gedogen, dat eenig Mensch, tegen wil en dank, een Slaaf der Zonde worden zoude.

Na alles, wat ik gezegd heb, weet ik 'er niet meer bij te voegen, om te waarschuwen, en te wapenen tegen de vuile verderfelijke Ontucht. En waar toe zou dit ook dienen? Het is niet de veelheid, of de kracht van mijne woorden, maar de kracht van Gods goeden en heiligen Geest, die ons in het hart moet grijpen, om ons in waarheid en volständigkeit vijanden te maken van de Zonde. — En hierbij denk ik met blijdschap aan de kostelijke belofte van onzen Heer Jesus Luc. XI: 13. *Indien gij, die boos zijt, weet uwen Kinderen goede gaven te geven, hoe veel te meer zal de Hemelsche Vader den Heiligen Geest geven den genen, die Hem bidden.* Ik herhaal het daarom, ongelukkige Slaaf der Wel-lust! kniel neder, op dat oogenblik, terwijl God zelf U door mij deze belofte errinnert — kniel neder en roep: ô God, dat is de belofte van uwen eigen Zoon! Overwin gij door dien Geest de heerschappij van mijn onreine Vleesch, opdat ik leere U met eene reine en kuische Ziel te dienen! — *Die kuisch wil leven, moet biddende leven.*

Misschien zijn er wel onder mijne Lezers, die, hoezeer in hun Geweten overtuigd van hunne Ontuchtigheden, echter geen den minsten lust of drang gevoelen, om daarvan af te staan, maar, die inte-

gen-

gendeel allerlei verschooningen zoeken om hun Geweten te stillen en onbezorgd in hunne Zonden voort te gaan. Ik wil ten overvloede de voornaamste van die utvlugten en bedekselen der schande opnoemen, en U, ongelukkige! die een verdediger der Zonde zijt, het nietige en schadelijke van alle uwe verschooningen doen opmerken.

'Er zijn velerlei Ontschuldigen en Uitvlugten, waarmede men de Ontucht zoekt te bedekken, te verdedigen en vrij te pleiten, maar ze zijn alle ijdel en schandelijk.

Ja! zegt de een: *ik leef in Ontucht; maar dat is zoo mijn Temperament* — Weet ge wel, dat gij, dus sprekende, de schuld van U af, en op God werpt, die U geschapen heeft? Zoo maakt gij dien heiligen God heimelijk tot de oorzaak van uwe Onreinheid — zoo wilt gij de eene afschuwelijke zonde met eene andere, die niet minder afschuwelijk is, bedekken. Wat zoudt gij meenen van iemand, die U in drift een slag in het aangezicht gaf en zeide: het is mijn driftig Temperament? Zoudt gij U door zulk eene ontschuldiging niet nog meer beleedigd rekenen? En evenwel, daarmede wilt gij U verschoonen voor den hoogen God! En hoe is uw Temperament zoo wellustig? als gij matiger, soberder, ar-

heidzamer leeftdet, zouden die wellustige bewegingen wel wat bedwongen worden; maar neen, gij vreest God niet, gij hebt de Zonde lief, en daarom wilt gij haar liever verdedigen, dan dat gij haar bestrijden zoudt. — Verblind Zondaar! waar gaat dat heen?

Maar, het is toch beter eene Natuurlijke, dan Onnatuurlijke Zonde te begaan. Welk eene schandelijke versooning! — Gij moogt het geen van beide doen, en God zal u, zoo wel voor de eene, als voor de andere straffen. Het is ook beter, dat is te zeggen, minder slecht te stelen, dan een moordenaar te zijn, maar moogt gij daarom een dief worden? Schaam U dan over zulke gezegden, beschuldig U zelve niet ten halve, maar geheel, veroordeel U zelve voor God; dat is de weg, om, met zijne hulp, de Zonde te snuiken en meester te worden.

Of zult gij nog zeggen: *ik schade 'er niemand mede?* dit hebt gij anders gehoord. En al bedeeft ge ook de Onreinheid alleen, dan schaadt gij U zelve, en helpt uw Ziel en Ligchaam ten verderve. En schaadt gij dan ook de Maatschappij niet, aan welke gij uwe krachten en gezondheid ontsieft? Schaadt gij uwe Ouders, uwe Vrienden niet, die treuren over uw ongeluk en schande?

Maar — zegt een ander — ik ben verleid. Moest gij niet liever zeggen: ik heb mij laten verleiden, ik wilde wel verleid zijn? — Of, hebt gij bij den eer-

eersten misstap opregt berouw gehad, en U voor nieuwe verleiding behoed? Ei! beantwoord deze vraag eens voor den Alwetenden God, voor uw Geweten — dan zult gij de ijdele verschooning — *ik ben verleid* — wel terug houden; dwaal niet; God laat zich niet bespotten.

Nog een ander zegt: *ik wist niet, dat 'er zoo veel kwaad in stak, dat er zoo veel onheil uit zoude voortkomen.* — En even daarom, dat gij dit niet wist, hadt gij des te voorzigtiger moeten handelen. — En hadt gij het niet *kunnen* weten, indien gij dit hadt *gewild*? In allen geval: het gebod van God, dat U bekend was, de stem van uw Geweten, die in U sprak, had U moeten terug houden. Gij hebt gezondigd, tegen beter weten gezondigd; verschoon U dan niet. Ja dat zij zoo! zegt gij, *maar David zelf was niet vrij.* En kan dit U verschoonen? staat dit daarom in de Heilige Schrift aangeteekend, opdat gij een bedeksel te meer voor uwe schande zoudt hebben? Zoo maakt gij den heiligen Bijbel zelf dienstbaar aan uwe Onreinheden. Gij moest integendeel uit die aandoenelijke Geschiedenis opmerken, hoe ligtelijk de Mensch voor ontuchtige bewegingen en bedrijven bloot staat, en tot welk eene schrikkelijke diepte van de afschuwelijkste Zonden David door onkuische drift is neergezonken, wat jammeren en ellenden hij daardoor over zich en zijn Huis gebragt, en hoe vele bange zuchten en tranen

het hem gekost heeft. Na dien val heeft *David* misschien nooit weer die groote vreugde in God gehad, die hij voor dien tijd, ook midden in beproevingen en gevaren, zoo rijkelyk genieten moegt — *Davids* Geschiedenis moet ons doen beven voor alle Ontucht; en gij, verblinde Slaaf uwer lusten! wilt daarmede U zelveu verschoonen?

Nog is 'er geen einde aan de verschooningen, want arglistig is het hart, meer dan eenig ding — *Wij zijn voor God getrouwd* — dus spreken aan elkander verloofde menschen, en staan zich daarop allerlei onbetamende vrijheden in den omgang toe — Gij bedriegt U; want God wil, dat alle dingen ordelyk en betaamelijk geschieden, en dat ieder aan de Overheid en derzelveu wettige inrigtingen onderworpen zij; en deze Overheid heeft, om wijze redenen, in alle Landen bepaald, dat eene Echtelyke Verbintenis *openlyk* bekend en bekrachtigd zal worden; hierdoor alleen kan het 'eerbare Huwelyk in stand blijven, en van iedere andere willekeurige bywoning onderscheiden worden. Zulke, daartoe vastgestelde, plegtigheden hadden, van ouds, zelfs bij beschaafde Heidensche Volken, plaats, en als deze worden veracht en verwaarloosd, dan zal de menschelyke zamenwoning ras aan die der beesten gelijk worden.

Maar — *de Oudvaderen Abraham, Isaak en Jakob hebben wel Bijwonen gehad?* dat is zoo — maar die Bijwonen waren geene Maitressen, geene onkuische

Bijzitten; neen! de Kinderen, uit haar geboren, waren, naar de zeden en wetten van dien tijd; *echte* Kinderen; omdat hunne Moeders, schoon Bijwiyven en minder in aanzien dan de eigenlijke en eerste Huismoeders, niet te min ook *echte* Vrouwen van den Huisvader waren. — Deze Bijwiyven werden dan ook in vervolg van tijd niet verstooten met hare Kinder-tjes, gelijk de ontuchtige Hoerceder zijne Bijzit verstoot; integendeel men moest levenslang bij haar blijven, en haar verzorgen. Exod. XXI: 7—II. — En, meent gij nu, dat deze Veelwiyverij een voorregt en geluk was in die oude tijden? Neen waarlijk, het was eene afwijking van de oorspronkelijke instelling des Huwelijks tusschen éénen Man en ééne Vrouw, eene afwijking door Gods langmoedigheid verdragen, en in die tijden zoo algemeen, dat ook godvruchtige mannen, zonder eenige zelfbeschuldiging, hierin de zeden van dien tijd volgden; maar de ondervinding heeft aan Abraham, aan Jakob en vele anderen geleerd, dat zij daarmede tweedragt en verdriet, in plaats van vrede en zegen in hun Huis gebragt hadden. Erken dan liever de verbeterde zeden en lessen van het Christendom, en denk, wat Jesus zeide, Marc. X: 6. enz. *Van het begin der Scheping heeft God Man en Wiyf gemaakt — en die twee, niet drie, of vier, zullen tot één vleesch zijn.*

En hebt gij nu nog meer verschooningen? Misschien wel; maar al wist ik die alle tot ééne toe,

in hare nietigheid en schande open te leggen, wat zoude het baten? Zoo lang gij U niet schaamt om de blijkbaarste zonden tegen de stem van Gods Gebod en van uw Geweten te ontschuldigen, zijt gij niet te helpen. Ik althans moet U, mijn arme medemensch, die als een Os ter slagting gaat, op den weg der Ontucht en des verderfs laten voortwandelen, en kan niet, dan U aan Gods barmhartigheid opdragen, opdat Hij U in het harte grijpe en rukke uit de magt der zonde, die U ter Helle slepen zal.

Nog iets ligt mij op het hart.

*Een woord aan Ouders, Meesters en allen,
die aan de Opvoeding van Kinderen
en Jonge Menschen arbeiden.*

Gij gevoelt van zelfs, hoe veel wij soms kunnen toebrengen, om Ontucht in onze Kinderen en Kweekelingen te keer te gaan; of te bevorderen. Het is het oogmerk niet van dit Boekje, om dit in bijzonderheden uit te breiden. — Een enkel woord slechts, eene vriendelijke vermaning — Waakt voor de *Kuischheid* der uwen, zoo veel in U is. Het is zoo; wij kunnen hen niet bewaren tegen de Zonde, en althans niet tegen eene Zonde, die zoo nabij ligt, als de Ontucht; dit doet Gods kracht en genade; maar wij kunnen echter hen verwaarloozen, en door

enze onoplettendheid en verzuim hun de deur voor de Zonde openzetten; of integendeel door oplettende zorg en liefde vele verleidingen voorkomen en min gevaarlijk maken.

I. Zijt dan uwen Kinderen en aanvertrouwden Kweekelingen behulpzaam in het aanwenden van alle de *Behoed- en Hulpmiddelen*, die ik tegen de Ontucht heb aangeprezen. Voedt hen op in de leer en vermaningen des Heeren, naar zijn heilig Euangelie, en maakt hen vroeg bekend met de liefde van den Heer JESUS CHRISTUS, en zijn lijden en strijden voor onze zonden. Leert hen God te vreezen! O! eene Godsdienstige en ernstige Opvoeding is van zoo veel belang voor onze Jonge Menschen, voor hun Tijdelijk en Eeuwig welzijn, vooral in zulke ligtzinnige Tijden. — Gewent hen ook aan de bezigheid, aan eene matige levenswijze en zedige kleeding. — Let op hunne verkeerung, en geeft hun geene gelegenheid tot heimelijken omgang met Jonge Menschen van het andere Geslacht — Let op hunne Slaapstede. Laat uwe Kinderen niet bij iederen dienstbode, of vreemden slapen, ja! het ware goed, indien ieder onzer opgroeiende Kinderen voor zich eene bijzondere Slaapplaats konde hebben.

II. Maar dat wij daarbij dan ook zelve zoeken voor onze Kinderen een *Voorbeeld* van Godsdienstigheid, van Naarstigheit, van Matigheit en Zedigheit te wezen, opdat wij bij onze vermaningen en bestraf-

fin-

fingen hen op ons gedrag en leven wijzen kunnen. Het goede Voorbeeld doet meer, dan vele vermaningen en zal nooit geheel nutteloos zijn. — Ja, Vaders en Moeders! Meesters en Opzienders! niet alleen om Gods, en om Christus, en om onzer eigene Zielen wil, maar ook om onze lieve Kinderen moeten wij zorgvuldig acht geven op al onzen wandel.

III. En daar ons oog hen niet overal kan nagaan, veel min hun hart bespieden, dat wij hen dan dagelijks in *onze Gebeden* opdragen aan dat alomtegenwoordig en steeds wakend Oog van God, die in de duisternis en in het verborgene ziet, die de gedachten en overleggingen van het hart weet. Neen! wij zijn niet waardig Kinderen te hebben en op te voeden, en zij zijn slecht aan ons vertrouwd, als wij niet dikwijls *voor* hen, ja! mag en moet ik niet zeggen? — ook *met* hen bidden. — Hoe menig, Vader en Moeder, die zijn Kind in de Ontucht zag wegdwalen, is achterna door zijn eigen Geweten bestraft voor zijne Onvoorzigtigheid en Ontrouw! En wat zou het zijn, lieve Menschen! als, in het laatste Oordeel, onze Kinderen tegen ons opstonden en zeiden: — Gij Vader! Gij Moeder! zijt mede de oorzaken van mijnen ondergang, van mijne zedeloosheid, van mijn eeuwig verderf!

Ik leg de Pen neder, en beveel dit Boekje en deszelfs gebruik aan de overtuigende en verbeterende kracht van Gods Genade.

*Bij N. CORNEL, Drukker van het Nederlandsch
Zendeling-Genootschap te ROTTERDAM, zijn ge-
drukt en worden uitgegeven de navolgende
KLEINE STUKJES.*

- *—
I.	Euangelische Erinneringen aan
Kranken.	à 3	ft.
II.	Over het nuttig Kerkgaan.	à 2	—
III.	Over het doen van Belijdenis.	à 2	—
IV.	Een Woord voor Menschen,
die niet ter Kerke kunnen gaan.	à 2	—
V.	Het Christendom beschaamd
door Heidenen.	à 2	—
VI.	Euangelische Erinneringen aan
Bedroefden.	à 3	—
VII.	Euangelische Erinneringen aan
Vaders en Moeders.	à 4	—
VIII.	Een Woord aan Vaders en
Moeders, welke een Kind ten
Doop brengen.	à 1	—
IX.	Over het allerbeste Boek.	à 2	—
X.	Onderwijs over het Bijbellezen.	à 5	—
XI.	Levensgeschiedenis van den
Grootsten Man.	à 5	—
XII.	Iets over het Avondmaal.	à 3	—
XIII.	Opwekking tot den Huisfelij-
ken Godsdienst.	à 3	—
XIV.	Zamenpraak tusschen drie
Vrienden over de Wederge-
boorte.	à 1½	—
XV.	Het Leven van William Kellij.	à 3	—
XVI.	Drie Zamenspraken, tusschen
eenen Leeraar en eenen Huis-
man.	à 3	—
XVII.	Het Dorp Eerenhoef, uit het
diepst verval tot vorige wel-
vaart hersteld.	à 5	—
XVIII.	Het Nadeel van het bij de Straat
loopen der Kinderen.	à 4	—

- — —
XIX.	Waarschuwing tegen de Ontucht.	à 6	—
XX.	Iets voor Herfelden uit Krankheid.	à 4	—
XXI.	Iets voor Gevangenen.	à 9	—
XXII.	Gefchenk der Christelijke Liefde aan Kinderen.	à 7	—
XXIII.	Gefchenk voor de genen, die tot Lidmaten der Christelijke Kerk zijn aangenomen.	à 5	—
XXIV.	Heb ik wel genoeg voor de Eeuwigheid?	à 4	—
XXV.	Tweede Gefchenk der Christelijke Liefde voor Kinderen.	à 5	—
XXVI.	Voor Dienstboden.	à 5	—
XXVII.	Over de Feesten.	à 4	—
XXVIII.	Iets voor Armen.	à 2	—
XXIX.	Jesus, de Geneesmeester van Kranken.	à 2½	—
XXX.	Evangelische Erinneringen aan oude Lieden	à 4½	—
XXXI.	Verzameling van Leerzame Brieven en opwekkende Verhalen.	à 4	—
XXXII.	Opwekking tot Weltevredenheid.	à 4	—
XXXIII.	Een goed Woord aan Christen-Ouders over de Opvoeding hunner Kinderen	à 4	—
XXXIV.	De Kracht des Geloofs, der Liefde en des Gebeds, of de Geschiedenis van August Herman Franke.	à 3	—
XXXV.	Schets van het het Leven van Afrikaner, een Opperhoofd bij de Namaqua's in ZUID-AFRIKA.	à 2	—
- — —